

6800

398

ഭാരതീയമഹാത്മാർ

കബീർ

സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഇൻസ്പെക്ടർ

തിരുവനന്തപുരം

1979

6800

ഭാരതീയ മഹാത്മാർ

കുബീർ

(സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ
ശ്രീ. സി. മാധവൻപിള്ള
രചിച്ചത്)

(C)

സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്
തിരുവനന്തപുരം
1979

'സൗത് സമുദ്രംകോ മസീകരോ
 ലേഖനി സബ് വനരായി
 ധർത്തി സബ് കാഗദ് കരോ
 ഹരി ഗുണലിഖാനജായി.

(സപ്തസമുദ്രങ്ങൾ മഷിയും, വൃക്ഷങ്ങൾ തൂലിക
 കളും ഭൂമിക്കടലാസും ആകട്ടെ. എങ്കിൽപ്പോലും ഇരശ്ചര
 മഹിമകൾ എഴുതിത്തീർക്കുവാൻ ഒരുവനും സാദ്ധ്യമല്ല.)

വിഷയവിവരം

1 ഹിന്ദുവല്ല, മുസ്ലീമും അല്ല.

2 ഇഴശ്ചര അള്ളാ തേരേ നാം.

3 ഗുരുവിനെ അനേക്ഷിച്ച്

4 ഗുരുഭക്തി

5 വിവാഹം

6- ലില്ലി സുൽത്താന്റെ മുമ്പിൽ

7 ശിഷ്യന്മാർ

8 ഒരു അശരീരി

പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

- 1 കബീർ ഗ്രന്ഥാവലി ശ്യാംസുന്ദർഭാസ്
(നാഗരി പ്രചാരിണി
സഭാ-കാശി)
- 2 കബീർ ഹംസാരിപ്രസാദ്ദിപിഖേദി
(ഹിന്ദി ഗ്രന്ഥരത്നാകർ
ഖിമിറഡ്-ബോംബെ)
- 3 സുകുതിസരോവർ ഹരിശങ്കർ ശർമ്മ
സമ്പാദകൻ
(ഗയാപ്രസാദ് ആൻഡ്
സൺസ്-ആഗ്രാ)
- 4 ഹിന്ദിസാഹിത്യകാ രാമചന്ദ്രശ്ശുക്ള
ഇതിഹാസ് (നാഗരിപ്രചാരിണി
സഭാ-കാശി)
- 5 ഹിന്ദിസാഹിത്യ കി രാമരത്നൻ ഭൂട്നഗർ
കഹാനി (രാജ് പാൽ ആൻഡ്
സൺസ് ട്രിപ്ലി)
- 6 ഹിന്ദിസാഹിത്യകാ ഡോ: രാമകൃഷ്ണൻ വർമ്മ
ഇതിഹാസ് (രാമനാരായണൻപ്രസാദ്)
- 7 കബീർഗ്രന്ഥാവലി പുഷ്പപാൽസിംഹ
(അശീക് പ്രകാശൻ-ട്രിപ്ലി)
- 8 മഹാത്മാ കബീർഭാസ് എ. വി. ശ്രീകണ്ഠ
പ്രൊതുവാർ
(പി. കെ. ബ്രദേർസ്-
കോഴിക്കോട്.)

കബീർ

1 ഹിന്ദുവല്ല, മുസ്ലീമും അല്ല

കാശിയിലെ വഹർതടാകത്തിന് അടുത്താണ് ആ പഴയ ക്ഷേത്രം. അരുണോദയമായി. പൂജ തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. പുരോഹിതൻ വിഗ്രഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ദീപമുഴിഞ്ഞു.

“ആരെയാണു പൂജിക്കുന്നത്?” പിന്നിൽ നിന്നൊരു ചോദ്യം. അദ്ദേഹം പുറത്തേയ്ക്കുനോക്കി. കണ്ണിച്ച് പത്തു വയസ്സുള്ള ഒരു ബാലൻ. നല്ല പ്രസരിപ്പ്. അവന്റെ മുഖത്തെ കൂസ്യുതിച്ചിരിക്കണ്ടപ്പോൾ പുരോഹിതന് ഭേഷ്യംവന്നു.

“രാമനെന്നാണ് പൂജിക്കുന്നതെങ്കിൽ രാമനാമം ജപിക്കാത്തതെന്ത്? ഈ മന്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടെന്നും ഫലമില്ല. ‘രം’, ‘മ’ എന്ന രണ്ട് അക്ഷരങ്ങൾ മാത്രം.”

ആ അധികപ്രസംഗിയെ ഭേദിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ ഒന്നു നോക്കിയിട്ട് അദ്ദേഹം പൂജതുടർന്നു അവനെ എന്തുചെയ്യണമെന്നാണ് അദ്ദേഹം ആലോചിച്ചു.

“കല്പിനെ പൂജിക്കുന്നതെന്തിന്?” അവൻ ചോദിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം അത് ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. ഒരു കിറുക്കനോട് തർക്കിക്കുന്നതെന്തിന്? പൂജകഴിഞ്ഞു. മധ്യാഹ്നം പഠിപ്പിക്കാം.

അദ്ദേഹം പൂജയിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു. അവൻ പ്രസംഗം തുടങ്ങി: - “കല്പിനെ പൂജിക്കണമെന്ന നിർബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ തിരികെപ്പിന്നെയാണ് പൂജിക്കേണ്ടത്. നാനും പൊടിക്കാൻ അത് ഉപകരിക്കുമല്ലോ.”

പുരോഹിതന്റെ ക്ഷമ നശിച്ചു. അദ്ദേഹം പുജ നിർത്തിയിട്ട് പുറത്തേയ്ക്ക് ചാടി. കൈയിൽ ഒരു ചട്ടുകവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ബാലൻ ഓടിക്കളഞ്ഞു.

പുജകഴിഞ്ഞ് ക്ഷേത്രം അടച്ചശേഷം അദ്ദേഹം വീട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. ഒരു രൂദ്രാക്ഷമാലയും കൈയിലുണ്ട്. അത് ജപമാലയാണ്.

പിന്നിൽനിന്ന് ഒരു പാട്ട്—

“മാലാ തോ കര മേ ഫിരെ
ജിഹ് ഫിരെ മുഖ് മാ ഹിം
മനവാം തോ ച ഹും ഭിസി ഫിരെ
യഹ് തോ സുമിരൺ നാ ഹിം.”

(കൈകളിൽ മാല തിരിയുന്നു.

വായ്ക്കുള്ളിൽ ജിഹ്വ തിരിയുന്നു.

മനസ്സും, ശരീരവും എവിടൊക്കെയോ ചുറ്റിത്തിരിയുന്നു.
ഇതെന്തു ഭക്തിയാണ്?)

ഒരു നിമിഷംകൊണ്ട് അവൻ ഓടിമറഞ്ഞു. പിന്നാലെ ഓടുന്നതുകൊണ്ട് പ്രയോജനമില്ല. പുരോഹിതൻ സാവധാനം നടന്നു.

അവനേക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പലരോടും അന്വേഷിച്ചു. ‘നീരു’ എന്ന നെയ്ത്തുകാരന്റെ മകനാണെന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവൻ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടന്നതെന്തിന്? ഒരു മുസ്ലീം ബാലൻ!

“നാ ഹിന്ദു, നാ മുസ്ലീം”, പള്ളിമുറ്റത്ത് നിന്നുകൊണ്ട് അവൻ ഉറക്കെ പറയുന്നു! ഹിന്ദുവും മുസ്ലീമും

അല്ലാത്ത ഒരുവനുണ്ടോ? ഇതാ ഒരു വിചിത്രജീവി. അവനെ കാണാൻ ജനങ്ങൾ തള്ളിക്കയറി.

അത് കോടതിയാണ്. പള്ളിയുടെ അധീനതയിലുള്ള കോടതി 'കാസി'യെന്നറിയപ്പെടുന്ന ന്യായാധിപൻ ഒരു ഉയർന്ന പീഠത്തിൽ ഉപവിഷ്ഠനായിരിക്കുന്നു.

മതനിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നുവെന്ന കുറ്റം ചുമത്തിയാണ് ആ ബാലനെ അവിടെ ഹാജരാക്കിയത്. തെളിവുകൾ നൽകാൻ അയൽക്കാർ ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്നു. അവരെ സഹായിക്കുവാൻ മതപണ്ഡിതന്മാരുമുണ്ട്.

ഒരു ചോദ്യമേ ചേദിച്ചുള്ളൂ. എല്ലാവരെയും ഞെട്ടിച്ച മറുപടിയും ഉണ്ടായി—“നാ ഹിദു, നാ മുസ്ലീം”.

കാസിയും ആ അത്ഭുത ബാലനെ ശരിയായി നിരീക്ഷിച്ചു. പ്രകാശമുള്ള രണ്ടു കണ്ണുകളുണ്ട്. ആകർഷിക്കുന്ന രൂപം! “കൈകെട്ടി നിൽക്കൂ”. കാസി ആജ്ഞാപിച്ചു.

എങ്ങനെയാണ് കൈകെട്ടേണ്ടത്? അതവന് നിശ്ചയമില്ല. അവൻ അച്ഛന്റെ മുഖത്തേക്ക് നോക്കി. അയാൾ അരികിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. മകന്റെ നോട്ടം കണ്ടപ്പോൾ അയാൾ സാവധാനം കുനിഞ്ഞ് അവന്റെ ശിരസ്സിൽ തലോടി. പിന്നീട് ആ ശോഷിച്ച കൈകൾ എല്ല് ഉന്തിനിൽക്കുന്ന നെഞ്ചിനോട് അമർത്തി ഒന്നിനുമീതെ മററൊന്നായി ചേർത്തു വയ്ക്കുവാൻ സഹായിച്ചു. തല അൽപം കുനിക്കുവാനും അയാൾ മകനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

“എന്റെ മകൻ ഒരു കുറ്റവും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്ന് ഞാൻ ബോധിപ്പിക്കുന്നു”. നിരൂ സവിനയം അറിയിച്ചു. അയാളുടെ തലയിൽ ഒരു നരച്ച തൊപ്പിയുണ്ട്. നരച്ച കുറ്റിമോമങ്ങൾക്കു മീതെ അതമർന്നിരിക്കുന്നു.

വെള്ളത്താടി തടവിക്കൊണ്ട് കാസി ചോച്ചു:-“നി ഹിന്ദുസന്നാസിമാരുമായി സംസാരിക്കാറില്ലേ?”

“അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവൻ ആരെയും വെറുക്കുന്നില്ല. അവൻ മനുഷ്യരെല്ലാം സഹോദരരാണ്.” നിരുദ്യമസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“നി തലകുത്തി നിലക്കിയില്ലേ?” ന്യായാധിപന്റെ ചോദ്യം ജനങ്ങളെ ചിരിപ്പിച്ചു.

നിരു മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ട് മറുപടി നൽകി.

“അത് ശിർഷ്ഠസൗമാണ്. അങ്ങനെ ചില യോഗാസനങ്ങൾ ഞാൻ ശീലിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി. മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിച്ച് ദൈവത്തിൽ നിർത്തുവാനും അവ സഹായകമാണ്.”

“ഏതു ദൈവത്തെപ്പറ്റിയാണ് നി പറയുന്നത്?”

“സർവ്വശക്തനായ അല്ലാഹു.”

ന്യായാധിപൻ നിശ്ശബ്ദനായിരുന്നു. നഷ്ടസ്ഥിതനായി നിശ്ശബ്ദനായാണ്. ആർക്കും ഒന്നും പറയാനില്ല. നെയ്ത്തുകാരൻ മുസ്ലീമാണ്. അയാൾ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. കൂടുതൽ ഇനിയും വിസ്തരിക്കേണ്ടത് പ്രധാന കുറ്റവാളിയായാണ്. ആ കൊച്ചു പയ്യൻ കൈകൾ കെട്ടി അനങ്ങാതെ നില ക്കുകയാണ്. അവന്റെ മുഖം കാണാൻ ഒരു ചന്തമുണ്ട്. ആ കൊച്ചു മുഖം കണ്ടാൽ ആർക്കും സന്തോഷം തോന്നും.

“നി എന്താണ് പറഞ്ഞത്?” കാസി ഒരു പുതിയ മറുപടി പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ ചോദിച്ചത്.

“ഹിന്ദു കഥയും തോ മേം നാ ഹിം

മുസൽമാൻ ഭീ നാ ഹിം”

മറുപടി പഴയതുതന്നെ. കുറെക്കൂടി വ്യക്തമാണെന്നു മാത്രം. “ഞാൻ ഹിന്ദുവുമല്ല, മുസ്ലീമുമല്ല. അതേ എനിക്കു പറയുവാനുള്ളൂ.”

കാസി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. അതു കണ്ട് സദസ്യരും ചിരിച്ചു.

ചിരി അടങ്ങിയപ്പോൾ സാക്ഷികളിൽ ഒരാൾ ഇപ്രകാരം ബോധിപ്പിച്ചു: “ഇവൻ മതനിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതമില്ല. ഹിന്ദുവും മുസ്ലീമും അല്ലെന്ന് ഇവൻ പറഞ്ഞത് സത്യമാണ്. ഇവന് അച്ഛനില്ല.” എല്ലാവരും ചിരിച്ചു. നിരൂ അവളെത്തന്നെ അവരെ നോക്കി

സാക്ഷി തുടർന്നു:— “നമ്മുടെ ലഹർത്സകത്തിന്റെ കരയിൽ നിന്നാണ് നിരൂവിന് കിട്ടിയത്.” ആ കഥ അതാൾ പൊടിച്ചും തൊങ്ങലും വച്ച് വിവരിച്ചു. “കാശിയിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാൾക്ക് സുന്ദരിയായ ഒരു മകളും അവൾ വിവാഹിതയാകുകയും ചെയ്തപ്പോഴായിരുന്നു വിധവയായി. അച്ഛൻ മകളെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ട് തിർത്ഥാടനത്തിന് ഇറങ്ങി.

പല പുണ്യ സ്ഥലങ്ങളും സന്ദർശിച്ചു. പല സിദ്ധന്മാരെയും കണ്ട് സന്ദർശിച്ചു. ഒടുവിൽ രാമാനന്ദന്റെ ആശ്രമത്തിൽ എത്തി.

ബ്രാഹ്മണൻ സ്വാമിയുടെ കാല്ക്കൽ വീണു യാചിച്ചു— “പ്രാഭു. കരുണയുണ്ടാവണം. ഞാൻ ഒരു ദരിദ്ര ബ്രാഹ്മണൻ ഇവൾ എന്റെ ഒരേയൊരു മകൾ. രണ്ടുവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഇവൾ വിവാഹിതയായി.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് ബ്രാഹ്മണൻ കരഞ്ഞു. മകളും കരഞ്ഞു. സ്വാമിയുടെ മനസ്സലിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം കൈ ഉയർത്തി യുവാവിനെ അനുഗ്രഹിച്ചു

“വിഷമിക്കണ്ടാ മകളേ, നി ഒരു സത്പുത്രനെ പ്രസവിക്കും.”

ബ്രാഹ്മണൻ ചാടി എഴുന്നേറ്റു. അയാൾ മാറത്തടിച്ചു വിലപിച്ചു- “ഓ! ഞാൻ നശിച്ചു. എന്റെ മകളുടെ ജന്മം തുലഞ്ഞു. പ്രഭോ! ഇവൾ വിധവയാണ്.”

രമാനന്ദൻ അവരെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. “നിങ്ങൾ ഭൂ:ഖിക്കരുത്. ഇവളുടെ മകൻ ലോകൈകവന്ദ്യനായിത്തീരും”.

ഒരു രാത്രി അവൾ പ്രസവിച്ചു. കുഞ്ഞിനെയും കൊണ്ട് അവൾ ലഹർതടാകത്തിന്റെ തീരത്തേക്ക് പോയി. അവിടെ ഒരു താമരയിലിൽ ശിശുവിനെ കിടത്തി.

നേരം പുലർന്നപ്പോൾ നമ്മുടെ ‘നിരൂപും’ ‘നിമയും’ ആ വഴി വന്നു. ശിശുവിനെ കണ്ടു. മക്കളില്ലാത്ത നിമ ഭർത്താവിന്റെ ചെവിമിൽ എന്താ മന്ത്രിച്ചു. അങ്ങിനെയാണ് ഇവൻ നിരൂപിന്റെ മകനായി വളരാൻ ഇടയായത്.

അല്പം നിർത്തിയിട്ട് അയാൾ പറഞ്ഞു:- “ബ്രാഹ്മണവിധവ കുട്ടിയെ പ്രസവിച്ച കഥ ഇന്ന് അങ്ങാടിപ്പാട്ടാണ്. ഈ കള്ളൻ നിരൂപിനും അന്തരിയോ.”

കഥ ഉപസംഹരിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ മറ്റൊരു രഥസ്വംകുടി സഭസ്സിനെ അറിയിച്ചു- “ഇവൻ ‘കബീർ’ എന്ന പേരിട്ടത് വെറുതെല്ല. കബീറിനാൽ ‘കരവീരൻ’ രാമാനന്ദസ്വാമി കരം ഉയർത്തി ഒരു വീരപുരുഷൻ ഭൂജാതനാവട്ടെയെന്ന് പറഞ്ഞുപോലും. അങ്ങിനെയാണ് നമ്മുടെ ‘കരവീരൻ’ ജനിച്ചത്.”

നിരൂപ്യത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു- “ഇവൻ എന്റെ മകനാണ്. എന്റെ നിമയുടെ ഓമനമകൻ”. സഭസുർ ചിരിച്ചു.

കാസി ഗംഭീരഭാവത്തിൽ ബാലനോട് ചോദിച്ചു:-
“നിന്റെ അച്ഛനാരാണ്?”

“നെയ്ത്തുകാരൻ നിരൂ.”

“അപ്പോൾ മുസ്ലീമിന്റെ മകൻ തന്നെ?”

“നാ ഹിന്ദു നാ മുസ്ലീം.”

നൂതനധിപന് കലശലായ കോപം വന്നു. അദ്ദേഹം ബാലന്റെ മുമ്പിലയ്ക്ക് ചാടിവീണു. കൈയ്ക്ക് ഉരുർത്തു അവന്റെ ചെങ്കുത്തായിച്ചു. “ഇപ്പോൾ ഇതിരിക്കട്ടെ”. അതാണ് കാസി നൽകിയ ശിക്ഷ. ജനക്കൂട്ടത്തിന് തൃപ്തിയായി.

നിരൂ മകനെ എടുത്തുയർത്തി ചാടിവീണു. കൊച്ചുകുഞ്ചിർ കൂസലില്ലാതെ പറഞ്ഞു:- ‘ഹിന്ദു കഹും തോ മോ നാഹിം, മുസൽമാൻഭി നാഹിം.’

2 ഈശ്വര അള്ളാ തേരേ നാം

“നെയ്ത്തുതറി ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.”

കബീർ പാടുകയാണ്:—

പോമി പഡ് പഡ് ജഗ മൂവാ

പണ്ഡിത ഭയാ ന കോയ്

(ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചു വായിച്ചു ആത്മസ്സു പാഴാക്കിയതുകൊണ്ട് പണ്ഡിതനാവുകയില്ല.)

‘കബീർ’ അച്ഛന്റെ ശബ്ദം ഉയർന്നുകേട്ടു. പാടിപ്പാടി അവൻ സ്വയം മറന്നുപോകുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴെല്ലാം അച്ഛൻ വിളിക്കുക പതിവാണ്. തറിയുടെ ശബ്ദത്തിന് ഒരു താളക്രമമുണ്ട്. അത് പിഴയ്ക്കുമ്പോഴെല്ലാം ആ പഴയ നെയ്തുകാരന് ഉഴമിക്കുവാൻ കഴിയും—മകൻ മറ്റൊരു ലോകത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുകയാണെന്ന്. ഉടൻ അയാൾ വിളിക്കും—‘കബീർ’. അവൻ സ്വപ്നലോകത്തിൽനിന്ന് മങ്ങി വരും.

അന്നും അയാൾ വിളിച്ചു. അയാൾ ഞെട്ടി ഉണർന്നു. ശബ്ദം വീണ്ടും താളനിബദ്ധമായി.

മദ്യാഹ്നത്തിനുമുമ്പേ ആ വസ്ത്രം പൂർത്തിയാക്കണം. പിന്നീട് എത്രനേരം നടന്നാലാണ് അതെന്നു വിററിക്കുവാൻ കഴിയുക? എത്രയെത്ര തെരുവുകളിലൂടെ അലയണം. സാഹാഹ്നമാവുമ്പോഴേക്ക് വില പേശലിനുള്ള വാശിയും കുറയും. ഒടുവിൽ ആർക്കെങ്കിലും നിസ്സാരവിലയ്ക്ക് അത് കൊടുക്കേണ്ടിവരും. എത്ര വൈകിയാലും

മകൻ പണവുമായി എത്തുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ നിരൂപം
നീമയും കാത്തിരിക്കും. അതെല്ലാം അവനാർജയുണ്ട്.
അവൻ അതിവേഗം നെയ്തുതുടങ്ങി. വിണ്ടുമവൻ പാടി—

“തു തു കരത്താ തു ഭയാ
മുയ്യ് മേ രഹി ന ഹും”

(രാമനെന്നു നിരന്തരം ജപിച്ചു ഇപ്പോൾ ഞാൻ രാമ
നായി മാറുന്നു. എന്നിലെ ഞാനെന്നതും എങ്ങോ പാ
ന്നുപോയി.)

നെയ്ത്തുതറി നിശ്ചലമായി. നിരൂ ചോദിച്ചു.
“കബീർ, നി എന്തു ചെയ്യുന്നു?”

ഉത്തരമില്ല. അയാൾ വിണ്ടും വിളിച്ചു. അപ്പാഴാണ്
നീമ ഓടി എത്തിയത്. അവർ ആകെ പരിഭ്രമിച്ചിരുന്നു.
കാര്യമെന്തെന്നു നീരൂവിന് ഉറപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.
അയാൾ തറിക്കരുകിലേക്ക് നടന്നു. പിന്നാലെ നീമയും.

ആ കാഴ്ച കണ്ട് നിരൂ ഒരു നിമിഷം ചിന്താമഗ്ന
നായി നിന്നു. നീരൂയുടെ മൂലം വിവർണ്ണമായിരുന്നു. ഭർത്താ
വിന്റെ ശാന്തത അവർക്ക് അസഹ്യമായി തോന്നി. നിരൂ
അത് ഗ്രഹിച്ചു. ഇനി വൈകിക്കൂടാ. അവർ ഉച്ചത്തിൽ
കരഞ്ഞെഴുക്കും.

അയാൾ സാവധാനം മകനെ സമീപിച്ചു. ബാഹ്യലോക
വുമായി ഒരു ബന്ധ ചുമലില്ലെന്ന ഭാവത്തിൽ അവൻ നിശ്ചേ
ഷ്ടനായി ഇരിക്കുകയാണ്. കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു തുളു
മ്പുന്നു കവിളുകളിലൂടെ അശ്രുബിന്ദുക്കൾ ഒലിച്ചിറ
ങ്ങുന്നു എങ്കിലും അധരങ്ങളിൽ നേരിയ പുഞ്ചിരിയുണ്ട്.
മകനെ ചെറുതായൊന്നു കുലുക്കിട്ട് അയാൾ വാൽസല്യ

ത്തോടെ വിളിച്ചു- ‘കബീർ’ അവൻ ഉണർന്നു. നിമക്ക് ആശ്ചര്യമായി.

ചിലപ്പോൾ ആകാശത്തേക്ക് നോക്കുമ്പോഴും അവൻ സ്വയം മറന്നുപോകാറുണ്ട്. പറന്നുപോകുന്ന മേഘശകലങ്ങളോടൊപ്പം ആ ബാലൻ സഞ്ചരിക്കും. ആകാശനിലിമയിൽ അവന്റെ ഭാവന ലയിച്ചു.

സ്വപ്നലോകത്തിൽ മാത്രമല്ല കബീർ ജീവിച്ചത്. കൂട്ടുകാരോടൊപ്പം ഉച്ചത്തിൽ പാടിക്കൊണ്ട് തെരുവിൽ നൃത്തം ചെയ്യാൻ അവനിഷ്ടമായിരുന്നു. ദുഃഖിതരുടെ കണ്ണുനീർ തുടയ്ക്കുന്നതിലും അവൻ ആനന്ദം കണ്ടെത്തി രോഗികളെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ അവരുടെ കുടിലുകളിൽ ഓടിയെത്തും. ദരിദ്രർക്കുവേണ്ടി എന്തും ത്യജിക്കുവാൻ ഒരു കുമായിരുന്നു.

“മസീ കാശദ് മരുവോ

നഹിം കലം ശഫോ നഹിം ഹാഥ്.”

മഷിയും കടലാസും ചേനയും ഒന്നും കൈ കൊണ്ടു തൊട്ടിട്ടില്ലെന്ന് പറയുവാൻ കബീർ മടിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ നിരക്ഷരനായ ആ ബാലനെ പണ്ഡിതന്മാർക്കു ഭയമായിരുന്നു.

ഓരോ മതത്തിനും ഓരോ ഇശ്വരൻ ഉണ്ടെന്ന ധാരണ അബലമാണെന്ന് കബീർ വിശ്വസിച്ചു. പണ്ഡിതന്മാരാണ് ഇശ്വരനെക്കുറിച്ച് തെറ്റായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. രാമനും രാമീയും രണ്ടാണെന്ന് ഇവർ പറിക്കുന്നു.

ഇത പണ്ഡിതന്മാരെ നോക്കി കബീർ പറഞ്ഞു- “ഇശ്വരൻ ഒന്നേയുള്ളൂ. രാമനെന്നതിന് പകരം ‘രാമിം’ എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഇശ്വരൻ വ്യത്യസ്തനാവുക

യില്ല. റംസാൻ വ്രതം നോക്കുകൊണ്ട് പശ്ചിമ ദിക്കിന് അഭിമുഖമായി നിന്ന് മുസ്ലീങ്ങൾ ഈശ്വരനെ വണങ്ങുന്നു. ഏകാദശിവ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ട് കിഴക്കേട്ടു നോക്കി നിന്ന് ഹിന്ദുക്കൾ ഭജിക്കുന്നതും അതേ ഈശ്വരനെത്തന്നെയാണ്.

ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ ഭാവിക്കുന്നവരെയും ആ ബാലൻ വിമർശിച്ചു. “ഒരേ ഈശ്വരനിൽ നിന്നുതന്നെയാണ് മനുഷ്യൻ ജനിക്കുന്നത്. അവരുടെ ഉള്ളിൽ ഒരേ ഈശ്വരൻ തന്നെ നിവസിക്കുന്നു. സമാനങ്ങളായ ശരീരധർമ്മങ്ങളാണ് ബ്രാഹ്മണനും ശൂദ്രനും ഉള്ളത്. രക്തചംക്രമണം, ശ്വാസോച്ഛ്വാസം എന്നിവയെ ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ ബാധിക്കുന്നതേയില്ല. പഞ്ചഭൂതനിർമ്മിതമാണ് മനുഷ്യദേഹം മരണശേഷം അത് പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ലയിക്കുന്നു.”

സമസ്യഷ്ടങ്ങളെ ഹിന്ദുവെന്നോ മുസ്ലീമെന്നോ വേർതിരിച്ചു കാണുന്ന പണ്ഡിതന്മാരിൽ ഒരുവനാകാത്തതിൽ കബിറിനു വലുതായ ആശ്വാസം തോന്നി. ആ ബാലൻ പറഞ്ഞു: - “ഈശ്വരനാട് ഞാൻ നന്ദിയുള്ളവനാണ്. എന്റെ സഹോദരരെ സമദ്വേഷിയോടെ കാണുവാനുള്ള കഴിവ് എനിക്കു തന്നുവല്ലോ.”

പണ്ഡിതന്മാരും പുരോഹിതന്മാരും ക്ഷോഭിച്ചിളകി നിരക്കുന്നതായ ഒരു ദരിദ്ര ബാലനാണ് അവരെ വെല്ലുവിളിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതവർക്ക് സഹിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവനുമായി തർക്കിച്ചപ്പോഴെല്ലാം അവർക്ക് പരാജയമാണുണ്ടായത്.

അവർ അഭയം അന്യഥാഗ്രഹിച്ചു. അവനെ നാട്ടിൽനിന്ന് അഭിച്ഛേദിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റു പോംവഴിയില്ല.

ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ച് അവർ അവനെ വളഞ്ഞു. 'മ്ളേച്ഛ'നെന്ന് അവർ ആക്രോശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

"നീ വിഗ്രഹാരാധനയെ നിഷേധിക്കുന്നുവോ?"

പുരോഹിതന്മാർ കോപാൻധരായി അലറി.

"ഞാൻ ഇരശപരനെ നിഷേധിക്കുന്നില്ല." അവൻ സവിനയം പറഞ്ഞു.

"നീ മുസ്ലീമല്ലേ?" അതാണ് അവർക്കറിവേണ്ടത്.

"അല്ല," ഉച്ചത്തിലും ഉറപ്പായും മറുപടിവന്നു. പണ്ഡിതന്മാർക്ക് അത്പം ആശ്ചര്യമായി. അവർ സ്നേഹപൂർണ്ണരും ചോദിച്ചു:—"കുഞ്ഞേ, നീയെന്തു ഹിന്ദുവാണ് അല്ലേ?"

"അല്ലേ അല്ല." ആവുന്നത്ര ഉച്ചത്തിൽ ഉത്തരം നൽകി. അവൻ ആരാണെന്ന് ചിന്തിച്ച് അവർ അന്വേഷിച്ചില്ല. കൈയിൽ കിട്ടിയതെല്ലാം എടുത്തുകൊണ്ട് ഗതഭക്തന്മാർ അവനെ ആക്രമിച്ചു. അവൻ എങ്ങിനെപ്പോലെയെങ്കിലും

പള്ളിയുടെ മുമ്പിൽ എത്തിയപ്പോഴും ഇതേ അനുഭവമാണ് ഉണ്ടായത്. അവിടെയും ഒരു സംഘം പണ്ഡിതന്മാർ ആക്രമണത്തിന് ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്നു.

"എന്തെടാ, രാമനാമം ജപിക്കുന്നത്?"

"ഞാൻ ഇരശപരനാമം ജപിക്കുന്നു."

"അപ്പോൾ നീ ഹിന്ദുവാണോ?" അവർ അട്ടഹസിച്ചു.

"അല്ല." വ്യക്തമായി അവൻ മറുപടി നൽകി. അവരുടെ രോഷം അൽപമൊന്നു തണുത്തു. അവർ മുഖ്യസ്ഥര

ത്തിൽ ആരാഞ്ഞു:—“മകനെ നിയോഗ്യ മുസ്ലിമാണ്. അല്ലേ?”

“ഒരിക്കലുമല്ല.”

ആ മറുപടി അവരെ വീണ്ടും ക്ഷോഭിപ്പിച്ചു. അവർ കല്ലെറിയുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ നിരൂ അവിടെ ഓടിയെത്തി. അയാൾ വളരെ പണിപ്പെട്ട് ജനക്കൂട്ടത്തെ ശാന്തമാക്കി.

മകന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് ഓർക്കുമ്പോഴേല്ലാം നീമ കരയുമായിരുന്നു. അവൻ മതനിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുകയാണ്. പുരോഹിതനാണെന്ന് ധിക്കരിക്കുകയും പണ്ഡിതന്മാരെ പ്രകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കുടുംബം പട്ടിണിയിലാണെന്ന ചിന്തപോലും ഇല്ലാതെ അവൻ ചിലപ്പോൾ പെരുമാറുന്നു. ഇന്നലെ അവൻ എന്താണ് ചെയ്തത്? പുലരുന്നതിനുമുമ്പേ പുറപ്പെട്ടു. വിൽപനക്ക് ഒരു വസ്ത്രവും ഉണ്ടായിരുന്നു. എത്രയും വേഗം തിരിച്ചെത്താമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടാണു പോയത്. സമയം സന്ധ്യയോടെ അടുത്തപ്പോൾ കയറിവരുന്നു. കൈയിൽ വസ്ത്രമില്ല. പണവുമില്ല.

അമ്മ ഗാഢത്തിൽ വിഴുപ്പിച്ചു. അച്ഛൻ നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നുതെയുള്ളൂ. അമ്മയുടെ ദുഃഖം കണ്ടപ്പോൾ കബീറിനും അച്ഛനും വിഷമം തോന്നി.

അച്ഛൻ ചോദിച്ചു: “വസ്ത്രമെവിടെ?”

കബീർ സത്യം പറഞ്ഞു. ആ കഥ പറയുമ്പോൾ അവന്റെ ചുറ്റും കൂട്ടിൽ ഒരു തിളക്കമുണ്ടായിരുന്നു— ചെമ്പ്ര ഞെൽ ചെമ്പ്രതുവെന്ന ചരിതാർത്ഥം.

കാശിയിലെ ഒരു തെരുവിൽ അന്നാഥപ്രതാപാലൈ
കിടക്കുന്ന ആ വൃദ്ധൻ "മണന്റെ ചിത്രം അവന്റെ
അന്തർനേത്രങ്ങൾക്ക് മുമ്പിലുണ്ട്. അത് തണുപ്പുകാലമാ
യിരുന്നു. ആ പാവം ആസന്നമരണനായി കിടക്കുകയാണ്.
പുതയ്ക്കുവാൻ വസ്ത്രമില്ല. ഒരു ഞരക്കം മാത്രമേ അയാ
ളിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ.

കബീറിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. "മരണവുമായി
മല്ലിക്കുന്ന ഈ മനുഷ്യനുവേണ്ടി എനിക്ക് എന്തു ചെയ്യു
വാൻ കഴിയും?" ആ ബാലൻ സ്വയം ചോദിച്ചു. പിന്നീട്
മറെറാന്നും ആലോചിച്ചില്ല. വിൽപനയ്ക്കുള്ള വസ്ത്ര
മെടുത്ത് ആ വൃദ്ധനെ പുതപ്പിച്ചു. ദാരിദ്ര്യത്തിൽ
ഉഴലുന്ന അച്ഛനെക്കുറിച്ച് അപ്പോൾ ഓർത്തതേ
യില്ല. അടക്കാനാവാത്ത രൊത്ത്സംതൃപ്തിയാണ്
അവന് അനുഭവപ്പെട്ടത്. വെറും കൈനോടെ വീട്ടിലേയ്ക്കു
മടങ്ങി.

ദിവസങ്ങൾ കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. നെയ്ത്തു
തറി ശബ്ദിച്ചു: കബീർ പാടി:-

“കോയിച്ചിറു കോയി തുരുക്ക് കഥാവൈ
ഏക് സ്തേമിം പർരമിയേ,
വഹി മഹാദേവ് വഹി മുഹമ്മദ്
ബ്രഹ്മാ ആദം കഹിയേ
വേദകിതാബ് പരേം വേ കുത്ബാ
വേ മൗലാനാ വേ പാണ്ടേ
വീഗത് വീഗത് കൈ നാം ധരാനോ
യക് മാട്ടി കേ മാന്ഡേ.”

(നിങ്ങൾ ഹിന്ദുവോ മുസ്ലിമാനോ ആയിരിക്കാം. നിങ്ങൾ സഹോദരന്മാരെപ്പോലെ ഈ ഭൂമിയിൽ ജീവിക്കുക. ഇരൾപരനെ മൃഹാത്മ്യമെന്നോ മഹാഭവനെന്നോ വിളിക്കുക. നിങ്ങൾ വിളിക്കുന്നത് ഒരേ ഇരൾപരനെത്തന്നെയാണ്. ഗിതയോ ഖുറാനോ വായിച്ചുകൊള്ളുക. അവ ഒരേ ഇരൾപരനെയാണ് തേടുന്നത്. ഈ മൺപാത്രങ്ങളെ നോക്കുക. പേരുകളും രൂപങ്ങളും പലതായിരിക്കാം. ഒരേ മണ്ണിൽ നിന്ന് മെന്തെത്തട്ടെ പാത്രങ്ങളാണ് ഇവ.)

3 ഗുരുവിനെ അന്വേഷിച്ചു

സമയം അർദ്ധരാത്രിയായി. ഒരു എണ്ണ വിളക്ക് മങ്ങിയ പ്രകാശം പരത്തുന്നു.

പണ്ഡിതസമൂഹിൽ മൗനത പരന്നു. പല യുക്തികളും ആലോചിച്ചു. ഒന്നും ഫലിക്കുന്നില്ല. വളരെ നേരം ചർച്ചകൾ നടത്തി. ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എത്തുന്നില്ല.

ഇപ്പോൾ അവർ നിശ്ശബ്ദരായി ഇരുന്ന് ചിന്തിക്കുകയാണ്. വിളക്കിന്റെ ശബ്ദം പ്രകാശം പോലും അവർക്ക് അസഹ്യമായിത്തോന്നി. പരസ്പരം മുഖം കാണാതിരുന്നെങ്കിൽ ..... അത്രത്തോളം വിഷഭവം നാണക്കേടുമുണ്ട് കാരോ മുഖത്തും.

അാനേക്കുറിച്ച് ഓർക്കുന്നതൊന്നും കടുത്ത ലജ്ജകൊണ്ട് തലകുനിയുന്നു. എങ്ങിനെ ലജ്ജിക്കാതിരിക്കും? മതപണ്ഡിതൻമാർ അരുളിച്ചെയ്യേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് അവർ നിസ്സാരമായി വിളിച്ചു പറയുന്നത്! ചന്ദ്രനിലും നാൽകവലയിലും നിന്ന് പ്രസംഗിക്കുന്നു. മരപ്പണിക്കാരും ചെറുപ്പുകുത്തികളും അർത്ഥ കേൾക്കാൻ തടിച്ചുകൂടുന്നു. മതത്തെയും ഈശ്വരനെയും കുറിച്ചാണ് പ്രസംഗം. പ്രസംഗിക്കുന്നത് നെയ്ത്തുകാരൻ നീരുവിന്റെ മഷൻ!

പണ്ഡിതൻമാർ തല പുകഞ്ഞു ആലോചിച്ചു. അപ്രതീക്ഷിതമായാണ് ആ പ്രഖ്യാപനം ഉണ്ടായത്. “നാം ജയിച്ചു കൂട്ടരെ.” അതു പറഞ്ഞയാൾ വിളക്കിന് അരികിലേക്ക് നീങ്ങിപ്പോകുന്നു. യുദ്ധം ജയിച്ച പടനായകന്റെ ഭാവത്തിൽ ഞെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“അവൻ മുട്ടുകുത്തും” അയാൾ തറപ്പിച്ച് പറയുകയാണ്.

ആ തടിച്ച മനുഷ്യൻ കൂടവയർ തടവിക്കൊണ്ട് ഗംഭീര ഭാവത്തിൽ വിശദീകരിച്ചു:—“എന്റെ അറിവിൽപെട്ടിടത്തോളം ഇവൻ ഒരു ഗുരുവില്ല. ഇവൻ നിരുവിന്റെ മകനാണ് ഒരു മുസ്ലീം ബാലൻ. ഹിന്ദു സന്യാസിമാർ ഇവനെ ശിഷ്യത്വം നൽകുമോ? ഒരിക്കലുമില്ല. ഗുരുവില്ലാത്തവൻ ഈശ്വരനെക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിക്കുവാൻ അവകാശമില്ല. ഇവൻ ഈ വിഷയത്തിൽ ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുവാൻ തുനിഞ്ഞിരിക്കുന്നു! ആരിൽ നിന്നാണ് ഇവൻ ശിഷ്യത്വം ലഭിച്ചതെന്ന് നമുക്ക് അറിയണം. ഗുരു ആരെന്ന ചോദ്യത്തിന് ഇവൻ മറുപടിതരണം. നാൽക്കവലയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പ്രസംഗിച്ചുതുടങ്ങുമ്പോൾ ആ ചോദ്യശരം പാഞ്ഞുചെല്ലട്ടെ. അത് ലക്ഷ്യത്തിൽ തറയ്ക്കും. അവൻ നാവടക്കി ഇരുന്നുകൊള്ളൂ.”

ഇത്രത്തോളം ആഴത്തിൽ ചിന്തിച്ച പണ്ഡിതനെ സഭ സൂർ ഫുടയംഗമായി അഭിനന്ദിച്ചു.

അന്നും പതിവുപോലെ കബീർ നാല്ക്കവലയിൽ എത്തി, പ്രസംഗവും തുടങ്ങി വിലപനയ്ക്കുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ഒരു ഭണ്ഡത്തിൽ മുവിലുണ്ട്. കബീർ അകലെയുള്ള ക്ഷേത്രം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് പറയുകയാണ്:— “അവിടെ ദൈവമില്ല. പുരോഹിതന്മാർ ദൈവത്തെ ഓടിച്ചിരിക്കുന്നു. ദരിദ്രരെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കാൻ അവർക്കു നേരമില്ല. ജാതി ചിഹ്നങ്ങൾ ധരിക്കുന്നവിലും നല്ല നല്ല ആഹാരങ്ങൾ കഴിക്കുന്നതിലുമാണ് അവർ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്.”

എള്ളിൽ എണ്ണയെന്നപോലെ ഈശ്വരൻ എങ്ങും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവിടുന്ന് നമ്മുടെ ഉള്ളിലുണ്ട്. പുരോഹിതന്റെ മുവിലല്ല. അവിടെ ഒരു വിഗ്രഹം മാത്രമേയുള്ളൂ.

“പഠിപ്പാൻ പുഞ്ചെ ഹരി മിലെ
 തോര മേ പുജും പഹാഡ്
 താത്തേ യേ ചാക്കി ലലി
 പിസിഡായ് സംസാർ.”

(ഒരു ശിലാഖണ്ഡത്തെ പുജിച്ചാൽ ഇരശ്ചരനെ ലഭിക്കുമെങ്കിൽ ഞാനൊരു മഹാപർവ്വതത്തെ പുജിക്കും. കല്ലിനെ പുജിക്കുന്നതിൽ താത്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ തിരികല്ലിനെ പുജിക്കുകയാണു വേണ്ടത്. ധാന്യം പൊടിക്കാൻ അത് പ്രയോജനപ്പെടും.)

ഉള്ളിലുള്ള ദൈവത്തെ അറിയാതെ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ തേടി നടക്കുന്നതെന്തിന്?

“കസ്തുരി കുണ്ഡലി ബസൈ
 മൃഗധൂംഘൈവൻമാഹിം”

(സ്വന്തം ദേഹത്തിൽനിന്നു പ്രസരിക്കുന്ന സുഗന്ധത്തിന്റെ ഉറവിടം തേടി കസ്തുരിമാൻ കാടാകെ അലയുന്നു.)

കബീർ മുസ്ലീംദേവാലയത്തിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു:- “അവർ അല്ലാഹുവെ മറന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ മക്കളെ സ്നേഹിക്കാതെ അല്ലാഹുവെ വിളിക്കുന്നതെന്തിന്? എന്തിനിത്ര ഉച്ചത്തിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു? ഇരശ്ചരൻ ബധിരനാണോ?”

കബീർ മതകലഹത്തെ പരാമർശിച്ചത് ഇങ്ങനെയാണ്.

“ഹിന്ദു കഹത് ഫൈ രാമ് ഹമാര,
 മുസൽമാൻ രഹിമാനാ
 ആപ്പസ്ഥേ ദോവു ലരി ലരി മുയേ
 മരമ് ന കാഹു ജാനാ.”

(രാമനെ ശ്രേഷ്ഠനാക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ ഹിന്ദു നശിക്കുന്നു. അല്ലാരഹിമിന് മഹത്തമം നൽകുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ മുസ്ലീം നശിക്കുന്നു. രാമനും രഹിമും ഒരു ഇരശ്ചരൻ തന്നെയെന്ന സത്യം അവർ ഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.)

കബീറിന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രമവാസികൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടു. പലരും പറയാൻ ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന കാര്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം ധൈര്യമായി പറയുന്നു അവരെ സ്നേഹത്തിലേക്കും സഹോദര്യത്തിലേയ്ക്കും നയിക്കുവാനാണ് അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുന്നത്.

സത്യത്തിന്റെ പാതയിലൂടെ മാത്രം സഞ്ചരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അവരെ ആഹ്വാനം ചെയ്തു. അതു വളരെ പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണ്. ഒരു കഠിനതപസ്സാണത്. ആ തപസ്സിൽനിന്ന് ഇളകരുത്. ഇരശ്ചരൻ ഒന്നേയുള്ളുവെന്ന സത്യത്തിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കണം. ഓരോ മതത്തിനും ഓരോ ഇരശ്ചരനുണ്ടെന്ന വിശ്വാസം അസത്യമാണ്. ഈ അസത്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതാണ് എല്ലാ കലഹങ്ങൾക്കും കാരണം. കരുണാമയനായ ഇരശ്ചരന്റെ പേരിൽ രക്തപ്പാഴു ഒഴിക്കുന്നു!

“സാംഖ് ഖരബേർ തപ നഹി
 ത്വയാ് ഖരബേർ പാപ്
 ജാകേ ഹിരദൈ സാംഖ് ഹൈ
 താകേ ഹിരദൈ ആപ്.”

(സത്യത്തോളം ശ്രേഷ്ഠമായ തപസ്സില്ല അസത്യത്തോളം നീചമായ പാപമില്ല. സത്യംകൊണ്ട് ഹൃദയം നിർമ്മലമാകുമ്പോൾ അവിടെ ഇരശ്ചരനെയെന്നും താനേ ഉദിക്കും.)

അസത്യത്തിൽ ജനങ്ങൾ വിശ്വാസം അർപ്പിക്കുന്നതു കണ്ട് കബീർ പറഞ്ഞു:—

“സാധോ ഭോഖ ജഗബതാനാ
സാംഖ് കഹോ തോ മാറൺ ധാവൈ
രധുരേ ജഗപതിയാനാ”

(ഇതെന്തൊരു ഭ്രാന്തുപിടിച്ച ലോകമാണ്! സത്യം പറയുന്നവനെ കൊന്നെ അടക്കൂ. അസത്യം പറയുന്നവനെ പുജിക്കുന്നു!)

ആ വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലായി.

അപ്പോൾ പിന്നിൽ ഒരു ബഹളം. കബീർ അവിടേയ്ക്കു നോക്കി. ഒരു തടിച്ച മനുഷ്യൻ ശ്ലോതാക്കളെ തള്ളി നിക്ഷിയിത് മുന്വോട്ടുവരുന്നു. അയാൾക്ക് എന്തോ പറയുവാനുണ്ട്.

കബീറിന്റെ നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് അയാൾ ചോദിച്ചു:— “ആരാണ് നീന്റെ ഗുരു?” കബീർ മിണ്ടിയില്ല. ആ ചോദ്യം എത്രയോ തവണ അദ്ദേഹം സ്വയം ചോദിച്ചതാണ്. ഒരു ഉത്തരം കിട്ടാതെ എത്രയോ രാവുകൾ ഉറങ്ങാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഗുരുവിന്റെ അനുഗ്രഹം ലഭിക്കാത്തവന് ഉപശേഖരങ്ങൾ നല്കുവാൻ അർഹതയില്ല. അവന്റെ അറിവ് അപൂർണ്ണമാണ്. സ്വന്തം അറിവ് ഫലപ്രദമായി അനുഭവിയ്ക്കു പകരാനും സാദ്ധ്യമല്ല. ഇത് പരമ്പരാഗതമായ വിശ്വാസമാണ്. കബീരിലും ആ വിശ്വാസം സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നു. ഗുരുവിൽ നിന്ന് ഇപ്പോൾ ഉയർന്ന ചോദ്യം ഓരോ നിമിഷവും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ്

കബീർ ജനങ്ങളോട് സംസാരിച്ചിരുന്നത്. പ്രതീക്ഷിച്ചതു പോലെ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനിയും ഇതേ ചോദ്യം എല്ലായിടത്തും ഉയരും.

പണ്ഡിതൻ ശബ്ദമുയർത്തി- “നി ആരുടെ ശിഷ്യനാണെന്ന് ചോദിച്ചത്. മറുപടിനൽകൂ.”

കബീറിന് എന്തോ പറയണമെന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, നാവനങ്ങുനില്പു.

“നി രാമാനന്ദനോളം കേമനല്ലല്ലോ. രാമാനന്ദനും ഒരു ഗുരുവുണ്ടായിരുന്നു. രാഘവാനന്ദജി. മനസ്സിലായോ?”

കബീർ ശബ്ദിച്ചില്ല. അയാളുമായി തർക്കിക്കുന്നതെന്തിന്? അയാൾ ആരുമാവട്ടെ. സത്യമല്ലേ പറയുന്നത്? അയാളെ എതിർത്താൽ അസത്യത്തിന്റെ ഭാഗം പിടിക്കേണ്ടിവരും. അതു പാടില്ല. അസത്യത്തോളം വലുതായ പാപമില്ല.

കബീർ നാലുപാടും നോക്കി. പണ്ഡിതൻ സ്ഥലം വിട്ടിരുന്നു. ജനങ്ങളും ഭാരതാര്യത്തരായി പോയ്ക്കഴിഞ്ഞു. കബീർ പതുകെ ഭാഷ്യവുമെടുത്ത് വീട്ടിലേയ്ക്കു നടന്നു.

വീട്ടിൽ എത്തിയ ഉടൻ കബീർ അച്ഛനോടു ചോദിച്ചു:- “രാമാനന്ദൻ എവിടെയാണ്?”

“അദ്ദേഹം കാശിയിൽത്തന്നെയാണ്. മണികർണ്ണികാലട്ടത്തിന് അടുത്ത്.”

“ഇവിടെനിന്നു വളരെ ദൂരമുണ്ടോ?”

“അത്ര അടുത്തല്ല. ഒരു ദിവസത്തെ വഴിയുണ്ട്.”

“അദ്ദേഹം ഒരു ദിവസനാണോ?”

“അതായതേ, ഒരു വലിയ ദിവ്യൻ. എന്താ നി ഇതൊക്കെ ചോദിക്കുന്നത്? എന്താ നിനക്കൊരു വലിയത്?” നിരുവിന്റെ മറുപ്പിൽ പല സംശയങ്ങളും ഉണ്ടായി.

“ഒന്നു കാണാനൊരു മോഹം.” അത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് കബീർ നിശ്ശബ്ദനായി ഇരുന്നു.

തന്റെ ഭാര്യ പറയാറുള്ളത് അപ്പോൾ നിരുവിന് ഓർമ്മവന്നു. മകൻ സന്ന്യസിക്കുമെന്നാണ് അവർ ഭയപ്പെടുന്നത്. അങ്ങിനെ സംഭവിച്ചാൽ അവർ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുമത്രേ. നിരു ഒന്നു നടക്കൂ. മകന്റെ ശ്രദ്ധ ഭക്തിയിലേക്ക് തിരിച്ചുവിട്ടത് അയാളായിരുന്നുവല്ലോ. മകൻ സന്ന്യസിക്കുവാനാണോ ഭാവം? നീമ ഇതറിഞ്ഞാൽ ആ നിമിഷം അവർ ഹൃദയപൊട്ടിമരിക്കും. കബീർ അങ്ങനെ പോകുമോ? അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത ഈ ഭയമെന്തിന്? ഇല്ല. ഒരിക്കലും അവൻ പോവുകയില്ല. എല്ലാം മറക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് നിരു പ്രാർത്ഥനയിൽ മുഴുകി.

ആ രാത്രി അത് സംഭവിച്ചു. ആ ദുഃഖം നീമയ്ക്ക് സമ്മിക്കേണ്ടിവന്നു. കബീർ വീട് ഉപേക്ഷിച്ചു.

രാമാനന്ദനെ അന്വേഷിച്ച് ആ യുവാവ് മണികർണ്ണി കാലട്ടത്തിലേക്ക് നടന്നു. ഒരു പകലും രാവും നടന്നു. വിശപ്പും ഭാഹ്യം അറിഞ്ഞില്ല. മുളുകൾ തറച്ച് കാൽ വെള്ള മുറിഞ്ഞു. നടന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു.

അടുത്ത ദിവസം പുലരുന്നതിനുമുമ്പേ മണികർണ്ണി കാലട്ടത്തിൽ എത്തി. ഗംഗയുടെ കളകളും കാതിൽ അലച്ചു.

കുഞ്ഞോളങ്ങൾ തുള്ളികൊണ്ടിരുന്നു. ജലപ്പരപ്പിൽ ചക്രവാളത്തിലെ വർണ്ണഭംഗി പ്രതിഫലിച്ചു. ഗംഗ പ്രശംസനയായി ഒഴുകുന്നു.

അതാണ് മണികർണ്ണികാഘട്ടം. അവിടെ നിന്നു നോക്കിയാൽ രാമാനന്ദന്റെ ആശ്രമം കാണാം. രാമാനന്ദന്റെ ആശ്രമം!

“ഞാനൊരു മുസ്ലീം ബാലൻ. ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു കടന്നാൽ-?” ആശങ്ക തോന്നിയെങ്കിലും കാലുകൾ ചലിക്കുന്നുണ്ട്. കബീർ ആശ്രമത്തിന്റെ മുമ്പിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

പ്രഭാതപൂജ നടക്കുകയാണ്. മന്ത്രധ്വനികൾകൊണ്ട് അവിടമെങ്ങും മുഖരിതമായിരുന്നു. ഫോമകുണ്ഡത്തിൽ നിന്ന് പൊന്തിയ ധൂപവലയങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒഴുകി നടന്നു. വായുവിൽ തങ്ങിനിന്ന സുഗന്ധം അവനിൽ ഒരു ദിവ്യാനുഭൂതി പകർന്നു.

എപ്പോഴാണ് ആശ്രമമുറ്റത്തേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചതെന്ന് കബീറിന് നിശ്ചയമില്ല. ഒന്നുമാത്രം അറിയാം. ഇപ്പോൾ ആശ്രമമുറ്റത്താണ്. കാഷായവസ്ത്രധാരികളായ ഒരുസംഘം ദീർഘകായന്മാർ ആ യുവാവിനെ റൂളത്തിരിക്കുന്നു!

കബീർ അവരുടെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കി. കോപം കൊണ്ടു ജപലിക്കുന്ന മുഖങ്ങൾ! സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിൽ കണ്ട അതേ മുഖങ്ങൾ. ‘മുഹമ്മദ്’ അവിടെ കേട്ടുപരിചയിച്ച അതേ വിളികൾ! അതേ കരളരും, അതേ ഭ്രാന്ത്!

കബീർ പറഞ്ഞു:- “എനിക്കു ശുരുഭേവനെ കാണാം.”

“ശുരുഭേവനെയോ!” അവർ ഉറക്കെ ചിരിച്ചു.

“സഹോദരന്മാരേ, ഞാനെ രൂ മനുഷ്യനാണ്. ഫിന്റുവു മല്ല, മുസ്ലീമുമല്ല. എനിക്ക് രാമാനന്ദനെ കാണണം.” അവർ തടഞ്ഞു. അയാൾ തള്ളിക്കയറി ‘എന്റാക്ട് രാമാനന്ദനെ കാണണം.’”

പിന്നീട് ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ എല്ലാം നടന്നു. പിന്നിൽ നിന്നൊരു കുറുവടി ഉയർന്നു. ആ ശിരസ്സിൽ അതാഞ്ഞുപതിച്ചു. കാഷായവസ്ത്രങ്ങളിൽ ചോരത്തുള്ളി കൾ തെറിച്ചുവീണു.

4. ഗുരുഭക്തി

“മാറി നിലക്കുവിൻ. ആ പാവത്തിനെ തല്ലുന്നത് എന്തിന?” ആ ശബ്ദം കേട്ട് അവർ മാറിനിന്നു. ആശ്രമത്തിൽ നിന്നിറങ്ങിവന്ന താപസൻ കബീറിനെ സമീപിച്ചു.

അത് രാമാനന്ദനാണ്! വൃദ്ധനെങ്കിലും ജരബാധി ക്ഷാത്ര ശരീരം, തങ്കനിറം, ദാധുബൈതനും വിളയാടുന്ന മുഖം, കരുണയും വഴിയുന്ന കണ്ണുകൾ.

കബീർ കൈകുപ്പിനിന്നു. അവന്റെ മുറിവുകളിൽ രക്തം ഉണങ്ങിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ശരീരം പുകയുന്നുണ്ടെങ്കിലും മനസ്സിന് കുളിർമ്മതോന്നി.

രാമാനന്ദൻ കൈകൾ നീട്ടി. അവൻ ശിരസ്സ് കുനിച്ചു. അവന്റെ മുൻഭാഗത്ത് അദ്ദേഹം സ്വർഗ്ഗിക്കാൻ തുടങ്ങുകയാണ്.

“അവനെ ഞാടരുതേ.” സന്യാസിമാർ ഒരേ സ്വരത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. കൈകൾ പിൻവലിച്ചുകൊണ്ട് രാമാനന്ദൻ ചോദിച്ചു:- “എന്തുകൊണ്ട്?”

“ഗുരോ ഇവൻ മ്ലേച്ഛനാണ്.”

അദ്ദേഹം ആ യുവാവിനെ ശരിക്കൊന്നു നോക്കി.

“കഷ്ടം! അവനെ നിങ്ങൾ വല്ലാതെ പ്രഹരിച്ചു.” അദ്ദേഹം അനുകമ്പയോടെ പറഞ്ഞു.

“പ്രഭോ! ഇവൻ ആശ്രമം അത്യുദധമാക്കാൻ തുടങ്ങി. അകത്തു കടക്കുവാൻ തന്നെയാണ് ശ്രമിച്ചത്. ഞങ്ങളെ തള്ളിമാറ്റിക്കൊണ്ട് കുതിക്കുകയായിരുന്നു”.

ഒരു വലിയ ആപത്ത് ഒഴിവാക്കിയെന്ന മട്ടിൽ അവർ സംസാരിച്ചു. രാമാനന്ദൻ അത് ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം കബീറിനോടു ചോദിച്ചു:- “എന്താ നിനക്കു വേണ്ടത്?”

“ഞാൻ അങ്ങയെ ദർശിക്കുവാനാണ് വന്നത്. അങ്ങയെക്കുറേ ശ്രേഷ്ഠനായ ഒരാചാര്യൻ ഇന്നു ഭാരതത്തിലില്ല. അവിടുന്ന് എനിക്കു ശിഷ്യത്വം നൽകണം. എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണം.” കബീർ ഗർഭഭരണത്തെ അറിയിച്ചു.

“നിന്റെ പേരെന്ത്?” ആ ചോദ്യം കേട്ട് അവൻ രാമാഞ്ചമണിഞ്ഞു. രാമാനന്ദനാണ് ചോദിക്കുന്നത്!

‘കബീർ’

“അച്ഛന്റെ പേര്?”

“നെയ്ത്തുകാരൻ നിരു.”

“ജലാഹാ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട മ്ളേച്ഛൻ”. അവർ ഒരു വിശദീകരണം നൽകി.

രാമാനന്ദൻ ചിന്താമഗ്നനായി നിന്നു. അവൻ ശിഷ്യത്വം നൽകുക! ജലാഹാ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരുവനെ ആശ്രമത്തിൽ താമസിപ്പിക്കുക! അതു നടപ്പില്ല. അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞു നടന്നു.

“കടക്കു പുറത്ത്.” സന്യാസിമാർ മറ്റൊരാളെ തിന്ന് തയ്യാറെടുക്കുന്നു. അവനെ അവർ തള്ളി പുറത്താക്കി, കതകുകൾ വലിച്ചടച്ചു. അന്തരീക്ഷത്തിൽ അപ്പാഴും സുഗന്ധം വ്യാപിച്ചിരുന്നു. കബീറിന് ശ്വാസം മുട്ടലാണ് അനുഭവപ്പെട്ടത്.

ഏഴര വെളുപ്പുള്ളപ്പോൾ രാമാനന്ദൻ ഗംഗാസ്നാനത്തിനു പുറപ്പെട്ടു. മണികർണ്ണികാലുതത്തിൽ എത്തി, ഏതാനും കൽപടവുകൾ ഇറങ്ങിയതേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹം തെട്ടി പുറകോട്ടുമാറി. “രാമ, രാമ,” ആരുടെയോ തലയ്ക്കു ചവിട്ടിയിരിക്കുന്നു രാമനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം കൽപടവിലേയ്ക്കു നോക്കി. അവിടെ കിടന്ന മനുഷ്യൻ പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റ് ഇങ്ങനെ അറിയിച്ചു:- “പ്രഭോ! അവിടന്ന് അടിയന് രാമനാമം ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“വേദനിച്ചുവോ?, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ തലയ്ക്കു ചവിട്ടി.”

“അങ്ങയുടെ ചവിട്ടേൽക്കുവാൻ മാത്രമാണ് ഈ കൽപടവിൽ ഞാൻ കിടന്നത്. ആ പാദപാംസുക്കൾ എന്റെ ശിരസ്സിൽ അണിയുവാൻ വേണ്ടി. എന്റെ ജന്മം സഫലമായി.”

“രാമ, രാമ.”

“എനിക്ക് ഗുരുവിനെപ്പോലെ ഭിക്ഷു” സന്തോഷാധികൃതതാൽ ഒരു ശിശുവിനെപ്പോലെ അവൻ തുള്ളിച്ചാടി

“നിങ്ങൾ ആരാണ്?”

“കബീർ”

“ഇന്നലെ ആ പേരുള്ള ഒരാൾ———”

“ഇന്നലെ ഞാൻ ആശ്രമത്തിൽ വന്നിരുന്നു”

“എന്റെ ശിഷ്യന്മാർ നിന്നെ വല്ലാതെ ഉപദേശിച്ചു.” രാമാനന്ദന്റെ ശബ്ദം ഇടറിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം വാൽസല്യപൂർണ്ണരും അവന്റെ ചുമലിൽ കൈവച്ചു. കബീർ ഒരു പുതിയ മനുഷ്യനായി മാറുകയാണ്. രാമാനന്ദനിലും അത്ഭുതകരമായ ചില മാറ്റങ്ങൾ വന്നിരുന്നു.

അവന്റെ പുറം തലോടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം രാമനാമം ജപിച്ചു. ആ ദിവ്യമന്ത്രം അവൻ അവാച്യമായ ആനന്ദം നൽകി. ഭേദത്തിന് ഏറ്റ ക്ഷതങ്ങൾ അപ്രത്യക്ഷമായി.

കബീർ പാടി:—

സത് ഗുരു കീ മഹിമാ അനന്ത്
അനന്ത് കിയാ ഉപഗാർ
ലോചൻ അനന്ത് ഉഘാടിയാ
അനന്ത് ടിഖാവൺ ഹാർ.

(അനന്തമത്രേ ഗുരുവിൻമഹത്വം
അനന്തമിച്ഛേയ്തും പകാരമോർക്കിൽ
തുറന്നിതുൾക്കണ്ണിവിടുന്നെന്നിക്കായ്
തരുനു ഹാ ബ്രഹ്മരസാനുഭൂതി.)

“നീ മധുരമായി പാടുന്നു നല്ല കവിത. ആരുടെ കവിതയാണ്?”

“ഗുരുദേവന്റെ അനുഗ്രഹം എന്നെ കവിയാക്കി”.

“നീ കവിതയെ സംശയമില്ല.” അവനെ ആശ്ലേഷിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പ്രവചിച്ചു:— “കബീർ. നീ വലിയവനാകും. നിന്റെ വാക്കുകൾക്ക് ശക്തിയും അർത്ഥപുഷ്ടിയും ഉണ്ടാകും.”

* * * *

ആശ്രമത്തിൽ ഒരു അതിഥി വരുമെന്ന് രാമാനന്ദൻ ശിഷ്യന്മാരോടു പറഞ്ഞു. ആശ്രമകവാടത്തിൽവെച്ചുതന്നെ അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കണം.

സായാഹ്നമായി, അവർ കാത്തുനിൽക്കുന്നു. വിശിഷ്ടാതിഥി ഇപ്പോൾ വരും. ഗുരുവും അവരോടൊപ്പമുണ്ട്.

അതിഥി എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ‘മുളച്ഛൻ’. അങ്ങിനെ പറയുവാൻ അവർ നാവുയർത്തി. പക്ഷേ, ശബ്ദം പുറത്തു വന്നില്ല. അവനെ സ്വീകരിക്കുവാൻ ഗുരുദേവൻതന്നെ എത്തിയിരിക്കുന്നു!

“ഇതാണ് കബീർദാസ്.” ഗുരുദേവനാണ് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്! “എന്റെ ശിഷ്യപ്പെട്ട ശിഷ്യൻ.”

അവന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കുവാൻ അവർക്ക് ധൈര്യമുണ്ടായില്ല.

“അതിഥിയെ ആശ്ലേഷിച്ചു സ്വീകരിക്കുവിൻ”. ഗുരുദേവന്റെ ആജ്ഞ! അവർ ഓരോരുത്തരായി കബീറിനെ ആശ്ലേഷിച്ചു. ഉള്ളിൽ വെറുപ്പ് ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും പ്രസന്നത നടിച്ചു. ഗുരുദേവനെ അനുസരിക്കാതെ തരമില്ല.

രാമാനന്ദജി പറഞ്ഞു:-

“എന്റെ ശിഷ്യനാകുവാനാണ് കബീർ വന്നത്. അവന്റെ ഗുരുഭക്തി എന്നിലെ ജാതിചിന്തയെ നശിപ്പിച്ചു. രാമാനന്ദനെ ലോകം മറന്നേക്കാം. കബീർദാസ് അന്യശ്ചരണാകും. എത്രയും ഗുരുക്കന്മാർ ഈ ലോകത്തിലുണ്ട്. ഞാൻ അവരിൽ ഒരുവൻമാത്രം. കബീറിനെപ്പോലെയുള്ള ശിഷ്യന്മാർ ഇന്നേളം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇനി ഉണ്ടാവുകയുമില്ല.”

* * * * *

കബീർ ആശ്രമത്തിൽ താമസംതുടങ്ങി. കാശിയിലേക്കും പ്രതിഷേധം ഉയർന്നു. രാമാനന്ദൻ കൂലുങ്ങിയില്ല. എതിർപ്പുകൾ താനേ കെട്ടടങ്ങി.

ഒരു ദിവസം അവിടെ 'രൈലാസ്' വന്നു. ചെറുപ്പക്കു
ത്തിനായ രൈലാസ്! അവനെയും ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു സ്വീകരി
ക്കുവാൻ ഗുരുഭവൻ ആജ്ഞാപിച്ചു.

വീണ്ടും പ്രക്ഷോഭങ്ങളൊരോ ഉണ്ടായി. നീചജാതിക്കരെ
ക്കൊണ്ട് ആശ്രമം നിറക്കുന്നു. മതപണ്ഡിതന്മാരും പുരോ
ഹിതന്മാരും എതിർത്തു. രാമാനന്ദൻ ഉറച്ചുനിന്നു.

പിന്നീട് 'ചത്വാർത്തി' ആശ്രമത്തിൽ എത്തി അപ്പോ
ഴും എതിർപ്പുകൾ ഉണ്ടായി. സ്ത്രീകളെ ആശ്രമത്തിൽ
പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. അവർക്ക് സന്നാസത്തിന്
അർഹതയില്ല. എന്താടും വിമർശനങ്ങൾ ഉയർന്നു. "പുരു
ഷനിൽ നിവസിക്കുന്ന അതേ ഈശ്വരൻ തന്നെയാണ്
സ്ത്രീയിലും ഉള്ളത്", രാമാനന്ദൻ വിമർശകർക്ക് മറു
പടി നൽകി.

അദ്ദേഹം സഗുണോപാസനയ്ക്കാണ് പ്രാധാന്യം നൽ
കുന്നതെന്ന് ഒരു ധാരണ പരന്നിരുന്നു. അനന്താനന്ദൻ,
സുരേശ്വരാനന്ദൻ, സുഖദാനന്ദൻ തുടങ്ങിയ ശിഷ്യന്മാ
രെയും സഗുണോപാസകരാണ്. ഈശ്വരന്റെ അവതാര
കഥകളിൽ സഗുണോപാസകർ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവർ
വിശ്വഹാരാധകരുമാണ്. എന്നാൽ ഈശ്വരൻ മനുഷ്യാരൂപം
ധരിക്കുന്നതായി നിർഗുണോപാസകർ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.

നിർഗുണോപാസകരും ആശ്രമത്തിലേക്കു വന്നു. സഗു
ണോപാസകർ പ്രതിഷേധിച്ചു. ഉപാസനാ രീതികളുടെ
അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭക്തന്മാർക്ക് വിവേചനം കൽപി
ക്കുവാൻ ഗുരുഭവൻ ഒരുക്കമായിരുന്നില്ല. നിർഗുണോപാ
സകരേയും അദ്ദേഹം പോൽസാഹിപ്പിച്ചു. ധനം, സേനം,

പിപ്പാ, റൈമസ്, പത്മാവതി, കബീർ എന്നിവരെല്ലാം നിർഗുണോപാസകരായിരുന്നു.

* * * *

അവർ ഗംഗാതീരത്തു് നടക്കുകയാണു്. പന്ത്രണ്ടു പേരുണ്ടു്. രാമാനന്ദന്റെ പ്രമുഖ ശിഷ്യന്മാർ.

അവർ വിശ്വനാഥക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തി. അവിടെ ഒരു സംഘം സന്യാസിമാർ താവളമടിച്ചിരുന്നു.

“നീങ്ങു ആരാണു്?” അവർ രാമാനന്ദന്റെ ശിഷ്യന്മാരോടു ചോദിച്ചു.

“ഞങ്ങൾ രാമാനന്ദന്റെ ശിഷ്യന്മാരാണ്. മണികർണ്ണികാഘട്ടത്തിന് അടുത്താണ് ആശ്രമം.”

“രാമാനന്ദനോ? അങ്ങിനെ ഒരു ആനന്ദനുണ്ടോ?”

ആ ചോദ്യം അവർക്ക് രസിച്ചില്ല. അവർ അപരിചിതരെ തുറിച്ചുനോക്കി.

“രാമാനന്ദനെ ആരാണു് അറിയാത്തതു്? നീങ്ങു കിണറിലെ തവളകൾ!”

“ഞങ്ങൾ രാമാനന്ദനെ അറിയുകയില്ല. അറിയേണ്ട കാര്യവുമില്ല. ഞങ്ങൾ ക്ഷേമേന്ദ്രന്റെ ശിഷ്യന്മാരാണ്.” രാമാനന്ദശിഷ്യന്മാർ വിട്ടു കടക്കാൻ ഭാവമില്ല. “അവർ പരിമാസപൂർവ്വം പറഞ്ഞു. “ക്ഷേമേന്ദ്രനെക്കുറിച്ചു ഞങ്ങൾക്കും അറിവുണ്ടെന്നില്ല. രാമാനന്ദൻ ആരെന്ന് അന്വേഷിച്ചുനോക്കൂ. രാഘവാനന്ദജിയുടെ ശിഷ്യനായ രാമാനന്ദൻ. പന്ത്രണ്ടു വർഷം ‘ഗിർനാർ’ പർവ്വതങ്ങളിൽ തീവ്രതപസ്സനുഷ്ഠിച്ചു് മഹാസിദ്ധനായിത്തീർന്ന രാമാനന്ദൻ”.

അത്രയും പറഞ്ഞിട്ടു് അവർ പോകുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ക്ഷേമേന്ദ്രന്റെ അനുയായികൾ ഒരു വെല്ലുവിളി

നടത്തി:- “മഹാസിദ്ധന്റെ ശിഷ്യന്മാരെങ്കിൽ നമുക്ക് ചില സിദ്ധികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം. ഞങ്ങൾ ഒമ്പതു ചേരുന്നേം. നവയോഗികൾ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു.”

നവയോഗികൾ നിരന്നുനിന്നു. ഒരാൾ നിന്ന നിൽപ്പിൽ അപ്രത്യക്ഷനായി. മറ്റൊരാൾ പഞ്ഞിപോലെ വായുവിൽ പറന്നു. മൂന്നാമൻ ജലത്തിനു മീതേ സഞ്ചരിച്ചു. നവയോഗികളുടെ പ്രകടനം തുടർന്നു. ഒരാൾ പർവ്വതം പോലെ വളർന്നു. മറ്റൊരാൾ കടുകുമണി പോലെ ചെറുതായി.

രാമാനന്ദന്റെ പേരിൽ ഇനി അഹങ്കരിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. അവർ ലജ്ജിച്ചു തലതാഴ്ത്തി. നവയോഗികൾ ചോദിച്ചു:- “മഹാസിദ്ധന്റെ ശിഷ്യന്മാർ എന്താ മിണ്ടാതെ നിൽക്കുന്നത്?”

നിസ്തേജരായി നിൽക്കുന്ന അവരെ നോക്കി ക്ഷേമേന്ദ്ര ശിഷ്യർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു.

“രാമാനന്ദൻ മഹാസിദ്ധനാണത്രേ!”

“അതേ. ഞാൻ രാമാനന്ദന്റെ ശിഷ്യനാണ്”. പിന്നിൽ നിന്നിരുന്ന കബീറിന്റെ പ്രഖ്യാപനം.

“എല്ലാ സിദ്ധികളും ഞാൻ കാണിക്കാം.” കബീർ നവയോഗികൾ നേക്കിനിൽക്കേ അഭ്യശ്വസനായി, ജലോപരി സഞ്ചരിച്ചു, വായുവിൽ ഒഴുകി. പർവ്വതാകാരനായി മാറി. കടുകുമണിപോലെ ചുരുങ്ങി ശിരസ്സിൽനിന്ന് പ്രകാശവലനം പുറപ്പെടുവിച്ചു.

നവയോഗികൾ സ്തബ്ധരായിനിന്നു. “എല്ലാ തികഞ്ഞ ഒരു യോഗി!” അവർ മന്ത്രിച്ചു.

കുട്ടുകാർ കബീറിനെ ആശ്വേഷിച്ചു. അവനാണ് അവരുടെ അഭിമുഖം രക്ഷിച്ചത്!

അച്ഛൻ രാമനന്ദന്റെ നന്നിയിയിൽ എത്തി. കഥകളെല്ലാം അറിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം മനഃമന്ദിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:- “എല്ലാവരും എന്റെ ശിഷ്യന്മാർ. എന്നിൽ നിന്ന് അഭ്യസിച്ചതും ഒരേ പാഠങ്ങൾ. എല്ലാം അറിഞ്ഞു വെന്ന് നിങ്ങൾ അപകുലിച്ചു. കബീറാവട്ടെ, അറിവുകൊണ്ട് വിനയസമ്പന്നനായി. അതാണ് പഠിച്ചതിന്റെ പതിനാൽപ്പത്തി പ്രയോഗിക്കുവാൻ അവനു കഴിഞ്ഞത്.”

പിന്നീട് അദ്ദേഹം കബീറിനെ അന്വശിച്ചു:- “ഇനിയും നീ ജനമദ്യത്തിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുക. ലോകത്തിനു വെളിച്ചം നൽകുവാൻ നീനക്കു കഴിയും. നീന്റെ വാക്കുകൾ ജനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കും.”

ഗുരുദേവൻ യാത്രാനുമതി നൽകി. കബീർ നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ പറഞ്ഞു:- “അവിടുന്ന് എന്നിക്ക് രാമനാഥൻ ഉപദേശിച്ചു. ആ ഭിന്നമന്ത്രത്തിന് പകരമായി ഞാനെന്നാണ് നൽകുക? രാമനാഥത്തിന്റെ മുമ്പിൽ മറേതൊരു വസ്തുവും എത്രയോ നിസ്സാരമാണ്.”

5 വിവാഹം

കബീർ നെയ്ത്തുതറി ചലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പോകുകയാണ്. അയൽക്കാർ അവിടെയിരുന്ന് ആ കവിത ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടു. ഓരോ വരിയും അവർ ഹൃദിസ്ഥമാക്കി.

പഴയ കബീറിനെത്തല്ല ഇപ്പോൾ അവർ കാണുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന് തർക്കങ്ങളിൽ താത്പര്യം നശിച്ചിരിക്കുന്നു. പാതവക്കിൽനിന്ന് പ്രതിസന്ധിക്കാരുമില്ല.

വസ്ത്രം വാങ്ങാൻ ചിലർ അവിടെ വരുമായിരുന്നു. അവർക്ക് മറ്റൊരു ലക്ഷ്യംകൂടിയുണ്ട്. കബീറിന്റെ അരികിൽ അല്പനേരം ഇരിക്കണം. ആ കവിതകൾ കേൾക്കണം. കബീറിന്റെ സംസാരം ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ സമയം പോകുന്നത് അറിയുകയില്ല.

എല്ലാം തികഞ്ഞ ഒരു ഗുരുവിന്റെ വാക്കുകൾ! ആ വാക്കുകൾ അവർക്ക് ശാന്തി നല്കുന്നു. അയൽക്കാരെ സ്നേഹിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതൊന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നില്ല. ഹൃദയം തുറന്നു സംസാരിക്കുന്നു.

ഉച്ചതിരിയുമ്പോൾ കബീർ ചന്തയിലേക്ക് പോകും. വിലപനയ്ക്കുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ സ്വയം ചുമന്നുകൊണ്ടാണ് പോകുന്നത്. അപ്പോഴും ഒരു സാക്ഷി അനുയായികൾ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഉണ്ടായിരിക്കും.

മുമ്പൊക്കെ കബീർ അവരുടെ സ്നേഹിതനും സഹോദരനും ആയിരുന്നു. ഇന്ന് അതിലും ഉപരി മറ്റൊരാളാണ്. എല്ലാം തികഞ്ഞ സദ്ഗുരു! അവർ ശിഷ്യന്മാർ.

ഗുരുവിന്റെ വേഷമോ ഭാവമോ അദ്ദേഹത്തിനില്ല. കഷായവസ്ത്രവും ധരിച്ച് ഭിക്ഷ യചിക്കുന്നവരെ കബീർ ശക്തിയായി പരിഹസിച്ചു ആഹാരത്തിനുള്ള വക അടയ്ക്കാൻ ഉണ്ടാക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ച് നിർബന്ധമായിരുന്നു. കബീർ പാടി -

“മരംഗൻ മരണ സമാൻ ഹൈ
മത് മരംഗ ചക്രയി ഭീവ്
ജോ ദിൽഖോ ജയ ആപ്നം
മുസ്സാ ബുരാന കോയി”

(ഭരിക്കലും ഒരുവനോടും ഒന്നും താലിക്കരുത്. അതിൽ ഭേദം മരണമാണ്. അതാണ് സദ്ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശം.)

“ആരെയും ദുഷിക്കരുത്. ആരെയും വെറുക്കരുത് സ്വന്തം തിന്മയെ മറച്ചുവെക്കുന്നത് എന്തിന്?”

“ബുരാന ജോ ദേഖൻ മേം ചലാ
ബുരാന ദീഖാ കോയി.
ജോ ദിൽഖോ ജയ ആപ്നം
മുസ്സാ ബുരാന കോയി.”

(തിന്മയുള്ളവനെ തേടി ഞാൻ പുറപ്പെട്ടു. എങ്ങും അവനെ കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഒടുവിൽ ഒരു ആത്മപരിശോധന നടത്തി. എന്നെപ്പോലെ ദുഷിച്ചവനായി ആരുമില്ല!)

ലഹർ തടാകതീരത്തുള്ള കുടിലിൽ ഒരു ദിവസം ഉണ്ടായത്. കാശിയിൽ എങ്ങും ആ വാർത്ത പരന്നു. നന്ദർശ

കരുടെ പ്രവാഹം ഉണ്ടായി. ശിഷ്യന്മാരുടെ സംഖ്യയും വർദ്ധിച്ചുവന്നു.

ലഹർത്താകത്തിന്റെ കരയിൽമാത്രം ആ കവിതകൾ തുങ്ങിനിന്നില്ല. കാശിയിലെ നെൽത്തുകാരും കർഷകരും ആ വരികൾ പാടിത്തുടങ്ങി.

ലഹർപ്പായ്കരുടെ കരയിലുള്ള കൊച്ചുകുടിലിൽ നിറിപ്പുകയുന്ന മനസ്സുമായാണ് നിമ കഴിയുന്നത്. മകൻ വീണ്ടും വീട് ഉപേക്ഷിക്കുമെന്ന ഭയം അവർക്കുണ്ട്. അവനെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കണം ഇനി വൈകരുത്. കുടുംബവുമായി തുങ്ങിപ്പാർക്കട്ടെ അപ്പോൾ സന്നാസത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കയില്ല.

നിരുവിനും അതേ അഭിപ്രായമാണുള്ളത്. വധുവിനെ കണ്ടെത്താനുള്ള ചുമതല അയാൾ ഏറ്റെടുത്തു. പല വീടുകളും സന്ദർശിച്ചു സ്നേഹിതന്മാരുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തി.

കബീറിനെപ്പറ്റി ആർക്കും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല. നല്ല പെരുമാറ്റം. അസാമാന്യമായ ബുദ്ധിശക്തി, നല്ല ആരോഗ്യം, വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരു നെയ്ത്തുകാരൻ.

നിരു ഒരു ഡിട്ടിലേയ്ക്കു ചെന്നാൽ സന്തോഷത്തോടെയാണ് വീട്ടുകാരൻ അയാളെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നത്. വളരെ നേരംഅവർ സംസാരിക്കും. ഒടുവിൽ സ്നേഹിതന്റെ പുറത്തു തട്ടിക്കൊണ്ട് നിരു പറയും:-“താങ്കൾക്ക് ഇഷ്ടമാണെങ്കിൽ” അപേനേരം അയാൾ നിശ്ശബ്ദനായി നിൽക്കും. ആതിഥേയന് ജിജ്ഞാസ ഉണ്ടാകുന്നു.

“താങ്കളുടെ മകൾ എന്റെ മകന് അനുരൂപയായ ഒരു വധുവായിരിക്കും.”

ആതിഥേയന്റെ മുഖത്ത് പരിഭ്രമം നിഴലിക്കുന്നു. ആ മനുഷ്യൻ ഒരുവിധം പറഞ്ഞൊപ്പിക്കും.

“നമുക്ക് മറ്റൊരവസരത്തിൽ ആലോചിക്കാം. തലക്കുലം ജോലിത്തിരക്കുണ്ട്.” അതാടെ ആ രംഗം അവസാനിക്കുന്നു. നീരു നിരാശനായി വീട്ടിലേയ്ക്കു നടക്കും.

അങ്ങനെ പല അനുഭവങ്ങളും ഉണ്ടായി. എല്ലാം ഒരേ തരത്തിലുള്ള അനുഭവങ്ങൾ.

വളരെ ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം നിർദ്ദയനനായ ഒരു നെയ്ത്തുകാരൻ അയാളോട് പറഞ്ഞു:- “കുട്ടുകാരൻ വിഷമിക്കണ്ട്. എല്ലാം രഹസ്യമായിരിക്കണം. കബീർ എന്റെ മകളെ വിവാഹം ചെയ്യട്ടെ.” നീരുവിന് ആശ്വാസമായി നിമയം സന്തോഷിച്ചു.

ആ രഹസ്യം. എങ്ങനെയോ പുറത്തായി. മതഭക്തന്മാർ ബഹളം ആരംഭിച്ചു. കാസിയുടെ മുമ്പാകെ പരാതി ചെന്നു.

പെണ്ണിന്റെ അച്ഛൻ കോടതിയിൽ ഫാജരാക്കപ്പെട്ടു. കാസി അയാളെ വിസ്തരിച്ചു. പ്രശ്നത്തിന്റെ ഗൗരവം ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. ഒരു ഹിന്ദുസന്നാഹിയെയാണ് ജാമാതാവായി സ്വീകരിക്കുവാൻ പോകുന്നത്! ആ സാധു ഭയം കൊണ്ട് വിറയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങി. തീരുമാനം റദ്ദാക്കിയതായി ഉടൻ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഏതാനും ദിനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗ്രാമവാസികളെ വളരെ രസിപ്പിച്ച ഒരു വാർത്ത ചന്തയിലും നാല്ക്കവലയിലും പ്രചരിച്ചു. കബീറിന്റെ വിവാഹം ഉടൻ നടക്കുമത്രേ. വധു ഏതാ സന്നാഹിയുടെ വളർത്തുമകളാണ്. ഹിന്ദു

വുമല്ല, മുസ്ലീമും അല്ല അഖ് മനുജി. അമ്മയുമില്ല. നല്ല ചേർച്ച!

വാർത്ത സത്യമായിരുന്നു. സന്നാസിയുടെ വാളർത്തു മകളെത്തന്നെയാണ് കബീർ വിവാഹം ചെയ്യുന്നത്. അവളുടെ പേര് ലോയി എന്നാണ്.

കെട്ടുകഥകൾ ലോയിയെപ്പറ്റിയും ഉണ്ടായി. അതിൽ ഒന്ന് ഇപ്രകാരമായിരുന്നു:—“ഗംഗയിലൂടെ ഒരു കൂട ഒഴുകി വരികയാണ്. നദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്തുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന സന്നാസി അത് കണ്ടു. ഓളങ്ങളിൽ ഉലഞ്ഞു കൂട കരയ്ക്കണമെന്നു.

അദ്ദേഹം അതെടുത്ത് തുറന്നു നോക്കുമ്പോൾ നവജാതയായ ഒരു ബാലിക സുഖമായി ശയിക്കുന്നു!

സന്നാസി ശിശുവിനെ ആശ്രമത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി. അങ്ങനെയാണ് ലോയി അവിടെ വളരാൻ ഇടയായത്.

കബീറിനെക്കുറിച്ച് അനേകം അപവാദങ്ങൾ സന്നാസിയുടെ പൈതൃകത്തിലും എത്തി. അയാൾ ലോകജീവിതത്തിൽ വിരക്തനാണുപോലും. നെന്താണ് തൊഴിലെങ്കിലും അതിൽ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധയില്ല. എപ്പോഴും സഞ്ചരിക്കുന്നു. ധാരാളം സംസാരിക്കും. കിറുക്കനാണ്. അങ്ങിനെ പല കാര്യങ്ങളും. സന്നാസിക്ക് വലുതായ ഉൽക്കണ്ഠ ഉണ്ടായി.

ഒരുദിവസം അപ്രതീക്ഷിതമായി കബീർ ആശ്രമത്തിൽ വന്നു. കൂടെ ഏതാനും ശിഷ്യന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു.

സന്നാസിയുടെ എല്ലാ സംശയങ്ങളും നീങ്ങി. വിനയ സമ്പന്നനായ തുവാമ്പ് സംസാരിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അയാളുടെ തികഞ്ഞ പാണ്ഡിത്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് മതി പ്പുതോന്നി.

അവർ ഏഴുപേർ ഉണ്ടായിരുന്നു. കബീറും ആറം ശിഷ്യന്മാരും. എന്തു നൽകിയാണ് അവരെ സത്ക്കരിക്കുക? സന്നാസി അകുമാരനായി. അദ്ദേഹം മകളെ വിളിച്ച് അതിഥികൾ വന്നതായി അറിയിച്ചു.

ആഗ്രഹത്തിൽ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൾ അന്തർപക്ഷത്തുള്ള ഒരു ദൃഷ്ടിയിലൂടെ വന്നതിൽ നിന്ന് അൽപം പാലുമായി ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ഓടിയെത്തി.

പാൽ ഏഴുപാത്രങ്ങളിലാക്കി അത് ഏഴുപേർക്കും നൽകി. കബീർമാത്രം തനിക്ക് ലഭിച്ചത് തൊട്ടടയില്ല. മററുള്ളവർ പാത്രങ്ങൾ ചുണ്ടോട് അടുപ്പിച്ചു.

“പാൽ കുടിക്കാത്തത് എന്ത്?” ആതിഥേയൻ ആരാഞ്ഞു.

“ഇനിവും ഒരു അതിഥി കുടി വന്നാൽ എന്താണു നൽകുക?” കബീർ ചോദിച്ചു.

“അങ്ങനെ ആരും വരികയില്ല.” സന്നാസി നിസ്സാര ഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു.

കബീർ കണ്ണുകൾ അടച്ചിട്ട് ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു: “ഉടൻ ഒരു മഹത്ത്വം ഇവിടെ എത്തും, ഇവർ പാൽ കുടിച്ചു തീരുന്നതിനുമുമ്പേ. ഒരു അതിഥിയെ അവഗണിച്ചു കൊണ്ട് ആഹാരം കഴിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. എന്റെ വിഹിതം നൽകി അദ്ദേഹത്തെ സത്ക്കരിക്കും.”

ആരു പാത്രങ്ങളും ശുന്യമാവുകയാണ്. അതൊരു വൃദ്ധനാപസൻ വരുന്നു. എല്ലാവർക്കും അത്ഭുതമായി. സന്നാസിപ്പും സ്തബ്ധനാശിനി. സ്വന്തം ഗുരുവാണെന്ന് എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നത്!

ഗുരു പൊയ്ക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സന്നാസി ആശ്രമവാസി കൂടെ പറഞ്ഞു: “കബീർ ഒരു മഹാസിലനാണ്. അദ്ദേഹത്തെ നമസ്ക്കരിക്കുക.”

അവർ ഭാരോരുത്തരായിവന്ന് ആ യുവയോഗിയെ നമസ്ക്കരിച്ചു. ഒടുവിലാണ് ലോയി എത്തിയത്. അവൾ തൊഴുകുകയോടെ നിന്നു. ശാന്തവും നിഷ്കളങ്കവുമാണ് അവളുടെ മുഖം.

മടക്കയാത്രയിൽ കബീർ ശിഷ്യന്മാർക്ക് പല ഉപദേശങ്ങളും നൽകി. “സ്ത്രീയുടെ സ്വഭാവഗുരുവി ആവട്ടെ ദേവതയാക്കും. സ്ത്രീ അധഃപതിച്ചാൽ അവൾ ഒരു വിഷപ്പാമ്പാണ്.”

ഏകം കനക അരുകാമിനി

വിഷഹൽ കിയേ ഉപാമി

ദേവേഹി മൈ വിഷമലൈ

ഖാരേ സും മരിജായി.

(കാമിനിയും കാഞ്ചനയും വിഷക്കുനികളാണ്. അവയ്ക്കു തമ്മിൽ ചെറിയൊരു വ്യത്യാസമുണ്ട്. ധനം കൈവശംവെച്ച് അനുഭവിക്കുന്നവരെയാണ് അത് നശിപ്പിക്കു

നത്. എന്നാൽ കാമിനിയുടെ ദർശനംകൊണ്ടുതന്നെമാണം
 സംഭവിക്കുന്നു)

സ്ത്രീയിൽ ഉള്ള തിന്മയെയാണ് അദ്ദേഹം നിന്ദി
 ച്ചത്.

ഈ വിവാഹം നടന്നു. കബീർ ഒരു ചെറിയ വീട്
 ഉണ്ടാക്കി. അവിടെത്തന്നെ നെയ്ത്തുതറിയും സ്ഥാ
 പിച്ച്.

6 ദില്ലിസുൽത്താന്റെ മുമ്പിൽ

സിക്കന്റർലോഭി സിംഹാസനത്തിൽ നിന്ന് എഴുന്നേറ്റു. ശൈഖ് അതാ വാതിലിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു! “ഗുരോ! അങ്ങയ്ക്കു സ്വാഗതം” സുൽത്താൻ ശിരസ്സ് നമിച്ചു. സദസ്യർ ഒന്നടങ്കം എഴുന്നേറ്റു നിലകുകയാണ്.

ശൈഖിനെ സിംഹാസനത്തിൽത്തന്നെ ഇരുത്തി. അദ്ദേഹം ധ്യാനനിമഗ്നനായി കാണപ്പെട്ടു. അല്പ നിമിഷങ്ങൾക്കുശേഷം കണ്ണുകൾ തുറന്ന നഭസുരെ മാറ്റുവാൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. മന്ത്രിമാരും ഉപദേശികളും പ്രഭുക്കന്മാരും അവന്റെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ മുറിവിട്ടുപോയി.

“കബീർ വന്നിട്ടുണ്ട്.” ശൈഖ് ഗംഭീരഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“ആ കാഹളോ!” സുൽത്താൻ ഉച്ചത്തിൽ ചോദിച്ചു. വലതുകൈ അരയിൽ തിരുകിയിരിക്കുന്ന വാളിലെത്തി.

“കൊട്ടാരത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വച്ചാണ് ഞാൻ കണ്ടത്. ഞങ്ങൾ വളരെ നേരം സന്സാരിച്ചു.” ശൈഖ് ചിന്ത മഗ്നനായി പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് മൗനതയുണ്ട്.

സുൽത്താൻ ഉത്കണ്ഠയോടെ ഗുരുവിന്റെ മുഖഭാവം നിരീക്ഷിക്കുകയാണ്. “വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഗുരുവിനു തോൽവി പററിയിരിക്കണം! സിക്കന്റർലോഭിയുടെ മനസ്സിൽ ഭയവും പരിഭ്രമവും ഉണ്ടായി

എങ്കിലും സ്വയം നിശ്ചിയിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: “എന്തെല്ലാം പറയുന്നതാണ്?”

“അല്ലാഹു സ്നേഹസമുപനാണെന്നും മനുഷ്യർ പരസ്ഥരം സ്നേഹിക്കണമെന്നും.”

“അങ്ങനെ ഉപദേശിച്ചുവോ!”

“ഉവ്വ. അങ്ങനെ ചെയ്യാനാണ് തർക്കിച്ചത്.”

“ആരാണ് ജയിച്ചത്?”

“നാം തോറ്റു.”

“തോറ്റു!” ഒരിക്കലും പരാജയപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത സർവ്വജ്ഞനായ ആചാര്യൻ ഒരു തെങ്ങിനടയുടെ മുമ്പിൽ ചുട്ടുകുത്തി!

“അല്ലാഹുവെക്കുറിച്ച് തർക്കിച്ചതെന്തിന്?”

“അല്ലാഹു തർക്കവിഷയമായിരുന്നില്ല.” ശൈഖ് മനഃമസ്സിച്ചു.

“പിന്നെ?”

“മാംസഭക്ഷണത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് തർക്കിച്ചത്.”

“അങ്ങനെയ്ക്കു ജയിക്കാമായിരുന്നു.”

“അവൻ അഹിംസയുടെ ഭാഗം പിടിച്ചു.” ശൈഖ് തർക്കവിഷയം ചിശദീകരിക്കുവാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്.

“അങ്ങനെയ്ക്ക് എതിർക്കാമായിരുന്നു.”

“എതിർക്കുന്നതെന്തിന്? അവൻ പറഞ്ഞത് സത്യമായിരുന്നു. മതത്തിനെതിരായി ഒരുക്കലും ശബ്ദിച്ചിരുന്നില്ല”.

സ്വർത്താന എല്ലാം മനസ്സിലായി. ശൈഖ് തോറ്റിരിക്കുന്നു! തന്റെ ഗുരു അപമാനിക്കപ്പെട്ടു. അത്പാമാനസാന്തരവും സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

സിക്കൻലോഭി വർദ്ധിച്ചു. “നാം ദില്ലിസുൽത്താ
നേങ്കിൽ ആ നെൽത്തുകാരൻ നാളത്തെ നൂറോളം കാണു
കയില്ല.” ലോഭിയുടെ മൂലം ക്രോധംകൊണ്ട് ചുവന്നു.

ശൈഖ് ശിഷ്യനെ ഉപദേശിച്ചു:- “കൊല്ലുന്നതു ശരി
യല്ല. അത് അപകടവുമാണ്. രണ്ടു മതങ്ങളിലും അയാളെ
അനുകൂലിക്കുന്നവരുണ്ട്.”

ശൈഖിന്റെ ഉപദേശം വിഗണിക്കാവുന്നതല്ല. ഉടൻ
ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എത്തുവാൻ പ്രയാസമായിത്തോന്നി.
ശൈഖ് ലോഭിയുടെ ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു: “രാജ്യം വീട്ടു
പൊയ്ക്കൊള്ളുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചാൽ മതി. ചെറുതായൊ
ന്നു ഭയപ്പെടുത്തിവിടണം.”

സേനാനായകനെ വിളിച്ചുവരുത്തി സുൽത്താൻ ആജ്
ഞാപിച്ചു. “കബീറിനെ ഉടൻ എന്റെ മുമ്പിൽ ഫാജരാ
ക്കണം.” ആ നിമിഷം അശ്വാരൂഢരായ സൈനികർ കബീറി
നെത്തേടി രാജവിമിത്രിലേയ്ക്കു പാഞ്ഞു.

സായാഹ്നമായി. സുൽത്താന്റെ ക്ഷമ നശിച്ചിരി
ക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിച്ചു താണുപറത്തിൽ
ഉണർത്തിച്ചു: “കബീർ.”

‘കബീർ’ എത്ര ഉച്ചത്തിലാണ് അദ്ദേഹം അതാവർത്തി
ച്ചത്. സ്വയം നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കാലുകൾക്കൊരു
വിറയൽ. എങ്കിലും സിംഹാസനത്തിൽ നിവർന്നിരുന്നു.

ഇതാണോ കബീർ! തലയിൽ ഒരു കുർത്തതെപ്പി
നാട്ടിൻപുറത്തുകാണെൻ വേഷം. അത്ഭുതകരമായി
ഒന്നുമില്ല.

“നി നമ്മുടെ ഗുരുനാമനെ ആക്ഷേപിച്ചു!” സിംഹാ
സനത്തിൽ നിന്നൊരു അലർച്ച.

കബീർ പറയുന്നു: -“ശിരസ്സുപോയാലേത്ത്? അപ്പോഴും
എന്നിലെ ഈശ്വരചൈതന്യം ജ്വലിച്ചുനിൽക്കും.”

ഇവിൻ ആരോടാണ് ഈ അസംബന്ധം പുലമ്പുന്നത്?
ഒന്നും അറിഞ്ഞില്ലെന്ന ഭാവത്തിൽ ആത്മഗതം നടത്തു
ന്നുവോ?

“നമ്മുടെ ഗുരുവിനെ ആക്ഷേപിച്ചത് എന്തിന്?
അതാണ് നമുക്ക് അറിവേണ്ടത്.” വിണ്ടും അലർച്ച.

മറുപടിയായി ഒരു കവിത -

“ജംകാ ഗുരുഭി അന്ധതാ

ചേലാ ലരാ നിരന്ധ്

അന്ധേ അന്ധാ രംലിയാ

ദുനും കുപപഡന്ത്.”

(അയോഗ്യനായ ഗുരുവിന്റെ ശിഷ്യനും അയോഗ്യനാ
യിരിക്കും. അന്ധൻ അന്ധനെ വഴി കാണിക്കുന്നു! ഈ
വരും അന്ധകുപത്തിൽ പതിക്കും.)

കവിതയുടെ സാരം സുൽത്താന് പിടികിട്ടിയില്ല.

“നിമുസ്ലിമിന്റെ വേഷത്തിൽ നടന്ന് രാമനാഥം
ജപിക്കുന്നതെന്തിന്?”

“ഞാൻ സർവ്വശക്തനായ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. വിശ്വസിക്കുന്നത് ഉറക്കെ പറയുന്നു. എന്റെ നമസ്കാരങ്ങളെ ആ വിശ്വാസത്തിലേയ്ക്കു നയിക്കുന്നു.”

“ഭേഷ്!” സുൽത്താൻ അത് ഇഷ്ടമായി. “അപ്പോൾ നിനക്ക് അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വാസമുണ്ടോ?”

മററായോണ് മനുഷ്യൻ വിശ്വസിക്കുക? ഞാൻ രാമന്റെ ശ്വാസമാണ്. ‘അവിടുന്ന്’ എന്റെ കഴുത്തിൽ കയർ കെട്ടി റ്റുവിടേയ്ക്കെല്ലാം വലിക്കുമോ ആ വഴിയൊക്കെ ഞാൻ സഞ്ചരിക്കും. രാമൻ എന്റെ യജമാനനാണ്. ഞാൻ ദാസൻ. കബീർ പാടി:-

“കബീർ കുത്താ രാമ്കാ
മുത്തിയാ മേരം നാവു
ഗലേ രാമ്കീ ജേബഡി
ജിത് ഖിരചേ തത് ജാവു”

“ആരാണ് രാമൻ?”

“എന്റെ ‘രാമൻ’ ഹിന്ദുവിന്റെ ‘ദൈവ’മല്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ മററായു നാമധേയം മാത്രമാണ്. എന്റെ രാമൻ മായാജാതിലെ കഥാനായകനല്ല അവതാരങ്ങളും വിശ്വരക്ഷാജാലം ഇല്ലാത്ത രാമൻ. റഹീതനെന്നാണ് എനിക്കു രാമൻ. അങ്ങിനെ എത്രയെത്ര പേരുകളിൽ അല്ലാഹു അറിയപ്പെടുന്നു. പേരുകൾ പലതായതുകൊണ്ട് ഇശ്വരൻ പലതായിരിക്കില്ല. താങ്കൾ നിിക്കന്ദർലോലിയാണ്. ഹിന്ദുക്കൾ ചക്രവർത്തിയെന്നും മുസ്ലിമുകൾ സുൽത്താനെന്നും താങ്കളെ വിളിക്കുന്നു അതിനെന്ത്? താങ്കൾ സ്വീകന്ദർലോലി തന്നെയാണ്.”

ലോഭിക്ക് പിന്നിടുന്നു കേൾക്കണമെന്നു തോന്നിയില്ല. അദ്ദേഹം അലറിത്തുടങ്ങി. “നിർത്തു നിന്റെ പ്രസംഗം. നിന്റെ ജീവൻ നമ്മുടെ കയ്യിലാണെന്നു” ഓർക്കണം.”

“നമ്മുടെ എല്ലാം ജീവൻ അല്ല ധൂപിന്റെ കൈയിലാണ്.”

“നി വലിയ ജ്ഞാനിയെപ്പോലെ സംസാരിക്കുന്നു! കള്ളൻ!”

അപ്പോഴും കബീർ പാടി

“സാധു കഹാവൻ കഠിൻ റെഹ

ലാംബാ പേഡ് ഖജൂർ

ചരൈ തോ ചാഖേ പ്രേമരസ്

ഗിരെ തോ ചക്നാ ചൂർ.”

(യാഥാർഥ സന്ന്യാസിതയുടെ പദവിയിൽ എത്താൻ എളുപ്പമല്ല. ഇരുന്നപ്പന ഉയരമുള്ള ഒരു - വൃക്ഷമാണ്. കയറിപ്പെന്താൽ മധുര രസം ആ സ്വദിക്കാം. വീഴ്ച പററിയാൽ തകർന്നതുകൊണ്ട്)

ലോഭി സിംഹാസനത്തിൽ നിന്ന് എഴുന്നേറ്റു. തീപ്പൊരി ചിതറുന്ന കണ്ണുകളോടെ കബീറിനെ സമീപിച്ചു. വാർപ്പിടിയിൽ കൈ അമർന്നിരുന്നു. റോറവെട്ടിന് അവന്റെ ശിരസ്സ് ഭൂമിയിൽ പതിക്കണം.

സുൽത്താൻ കിതയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ചാളയിടെ? അത് ശൂന്യതയിൽ ലയിച്ചുവോ? താരബിന്ദയിലെ ഒരുത്ഭുതം പോലെ! അത് എവിടെ മറഞ്ഞു?

“ഇറങ്ങിപ്പോകൂ” ചോദി കബീറിനെ നോക്കി ആക്രോശിച്ചു. കബീർ സാവധാനം ചുറ്റത്തേയ്ക്കു കിടന്നു.

സേനാനായകൻ ഉടൻ ഹാജരായി. സുൽത്താൻ അയാൾക്ക് ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി. “സുര്യാസ്തമനത്തനു മുമ്പേ കഥ കഴിയണം.” വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് കല്പിച്ചു.

സുര്യാസ്തമനം കഴിഞ്ഞു. സേനാനായകൻ ഓടിയെത്തി. സുൽത്താൻ ചോദിച്ചു-

“അവൻ ഓടിപ്പോയി, അല്ലേ?”

“ഇല്ല. പ്രഭോ! അവൻ മരണത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപെട്ടു.”

അയാൾ ആ കഥ വിവരിച്ചു. “ആദ്യം അവനെ ഞങ്ങൾ കയർക്കൊണ്ട് കെട്ടി. കൈകാലുകൾ ശരിക്കു ബന്ധിച്ചിരുന്നു. പിന്നീട് നദി മദ്ധ്യത്തിലേയ്ക്കു വലിച്ചെറിഞ്ഞു. നിർക്കുമിളകൾ പൊന്തി. അതാ അവൻ നീന്തി കയറി വരുന്നു! കെട്ടുകളില്ല. കയ്ക്കെത്തി. ‘അല്ലാഹു അക്ബർ’ എന്നു പറഞ്ഞു.

കൊട്ടാരമുറ്റത്ത് ഒരു വലിയ ജനക്കൂട്ടം. മുറ്റത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ അഗ്നികുണ്ഡമുണ്ട്. ജനങ്ങൾ അതിന് ചുറ്റും കൂടി നിൽക്കുന്നു. എല്ലാം കണ്ടുകൊണ്ട് സുൽത്താൻ മാളികമുകളിൽ.

ജനക്കൂട്ടം ആർത്തഹ്വസിച്ചു. കബീറിനെ വരിഞ്ഞു കെട്ടി. അഗ്നികുണ്ഡത്തിലേയ്ക്കു വലിച്ചെറിയുന്നു. മാളികയോളം ഉയർന്നുപോയ തീ നാളങ്ങൾ എവിടെ?

അഗ്നി അണഞ്ഞിരിക്കുന്നു! മഴപെയ്തുവാ? ജനങ്ങൾക്ക് സ്വന്തം കണ്ണുകളെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കെട്ടടങ്ങിയ ചാവേൽമാത്രം. ജപായുമില്ല. ചുട്ടുമില്ല. കബിർ മനഃമനിച്ചുകൊണ്ട് നിൽക്കുന്നു. ‘അല്ലാഹു അക്ബർ’ ജനങ്ങളിൽ വിലർ ആ പാദങ്ങളിൽ നമസ്ക്കരിച്ചു. മാളിക മുകളിൽ ഒരു അലർച്ച. അഗ്നിയുദ്ധമായ ഭക്തി ജനക്കൂട്ടത്തെ അടിച്ചു ഓടിച്ചു.

അർദ്ധരാത്രി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കൊട്ടാരമുറ്റത്ത് വീണ്ടും ജനക്കൂട്ടം. പട്ടാളമെത്തി. വൃക്ഷങ്ങളിലും കെട്ടിടങ്ങളിലും അഭയം തേടുവാൻ ജനങ്ങൾക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു. അവർ ഓടി അകലുകയാണ്. മുറ്റത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തായി കബിർ മാത്രം. അകലെ ഒരു തീപ്പന്ത എരിയുന്നു. എങ്ങും കുരിശു്. സൈനികരും കെട്ടിടങ്ങൾക്കു മുകളിൽ സ്ഥാനം പാടില്ല. സുൽത്താൻ മാളികയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് രംഗനിരീക്ഷണം നടത്തി.

ഒരു മദ്ധ്യായം കൂതിച്ചെത്തുന്നു. പരിശീലനം ലഭിച്ച ആ കൊലനായകൻ ഉച്ചത്തിൽ ചിന്നം വിളിച്ചു. പൊടിപടലങ്ങൾ ഉയർന്നു. ഇരുട്ടിൽ ഒന്നും വ്യക്തമായി കാണുന്നില്ല. കബിറിനെതിരെ ആ കൊലനായകൻ പാഞ്ഞുവന്നു. പുറത്തിരിക്കുന്ന ആനക്കാരന്റെ അട്ടഹാസങ്ങൾ ഉയർന്നു കേൾക്കാം. ആനയുടെ പരാക്രമങ്ങൾ നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കഴിഞ്ഞു. കൊമ്പിന്മേൽ ചോരയുമായി ആന നിവർന്നു. ജനങ്ങൾ മന്ത്രിച്ചു. “ആ നല്ല മനുഷ്യനെ കൊന്നു.” ആന ചിന്നം വിളിച്ചു. ജനക്കൂട്ടം മുറ്റത്തേയ്ക്കു ചാടിയിറങ്ങി. ജയഭേരി മുഴക്കുവാൻ സുൽത്താൻ ആജ്ഞാപിക്കി. പെരുമ്പറകൾ മുഴങ്ങി. കാഹളങ്ങൾ ഉയർന്നു.

അതാ സേനാനായകൻ! സുൽത്താൻ പരിഹസിച്ചു:-
“താൻ ഭയപ്പെട്ടുപോയി.”

അയാൾ പറഞ്ഞു:- “പ്രഭോ! ആനക്കാരനാണ് കൊല്ലപ്പെട്ടത്. കബീർ അതാ ആനപ്പുറത്തു കയറി തിരുമേനിയെ കാണാൻ വരുന്നുണ്ട്.”

സിക്കന്റർ ലോഭി സർവ്വശക്തിയും സംഭരിച്ച് മറ്റൊരേതെക്ക് ഓടിയിറങ്ങി. ഉടവാൾ കൈയിൽത്തന്നെയുണ്ട്. ഇക്കൂറി പിഴയ്ക്കരുത്. അവന്റെ തല വീശണം. താൻ തന്നെ അത് നിർവ്വഹിക്കണം.

കൊട്ടാരമുറ്റത്ത് സുൽത്താൻ ആ കാഴ്ചകണ്ടു കബീർ ആനപ്പുറത്തു നിന്ന് ഇറങ്ങുകയാണ്. ആരോ ഒരാൾ ഓടിയെത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലുക്കൽ നമസ്കരിക്കുന്നു. “ശൈഖ്! ..... എന്റെ ഗുരുനാഥൻ!”

സിക്കന്റർലോഭി നമ്രശീരസ്കനായി നിന്നു.

7 ശിഷ്യന്മാർ

കബീർ മഗഹറിലേയ്ക്കു പോയി. ഇത്ര തിടുക്കത്തിൽ അദ്ദേഹം പോയതെന്തിനാണ്? എപ്പോൾ തിരിച്ചുവരുമെന്ന് പറഞ്ഞതുമില്ല. ഒറയ്ക്കുന്നുപോയത്. ധർമ്മദാസിനെ കൂടാതെ ഒരിക്കലും എവിടെയും പോയിട്ടില്ല.

ധർമ്മദാസിന് ചില കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനുണ്ട്. കബീറിന്റെ ശിഷ്യന്മാരിൽ പ്രമുഖൻ അയാളാണ്. സ്നേഹത്തിലേയ്ക്കും സഹോദര്യത്തിലേയ്ക്കും ജനങ്ങളെ നയിക്കുകയാണ് ഗുരുവിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഈ ആദർശങ്ങൾ സമൂഹത്തിൽ പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ട ബാധ്യത അയാൾക്കുണ്ട്. കബീറിന്റെ മറ്റു ശിഷ്യന്മാർക്കും ഇതേ ചുമതലയാണുള്ളത്. ആ ചുമതല നിർവ്വഹിക്കുവാൻ അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതും ധർമ്മദാസാണ്. കർത്തവ്യങ്ങളിൽ അയാൾ ഉറച്ചു നിന്നു.

മഗഹറിലേയ്ക്കു പോകുന്നതിനുമുമ്പ് ഗുരു തന്റെ പ്രമുഖശിഷ്യനോട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “കൃത്യേത ഞാൻ പോകുന്നത് എന്തിനെന്നു് ഇപ്പോൾ നി അറിയേണ്ടതില്ല. എല്ലാം ക്രമേണ മനസ്സിലാകും. ഒരു കാര്യം പ്രത്യേകം ഓർക്കണം. കമാൽ ഇവിടെയുണ്ട്.”

കമാൽ ഗുരുവിന്റെ മകനാണ്. അച്ഛനെ എതിർത്തുകൊണ്ട് അയാൾ പരസ്യമായി പ്രസംഗിക്കാറുണ്ട്.

വിശ്വഹാരാധനയിലേയ്ക്കു ജനങ്ങളെ നയിക്കുവാനാണ് കമാൽ ശ്രമിക്കുന്നത്. കബീറിന്റെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ച മുസ്ലിങ്ങളെ ഇത് വേദനിപ്പിച്ചു.

കമാൽ നിസ്സാരനല്ല. നല്ല കവിയും ഉജ്ജ്വലവാഗ്മിയും. പോരെങ്കിൽ ഗുരുപുത്രനും. അയാളുടെ വലയിൽ ജനങ്ങൾ വീണുപോകാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. ധർമ്മദാസ് അലസനായി ഇരുന്നുകൂടാ. മതസൗഹൃദത്തിന് തുരങ്കം വയ്ക്കുന്ന കമാലിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നേരിടുകതന്നെ വേണം.

എന്നും പ്രഭാതത്തിൽ അവർ ഒരുമിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കും. പിന്നീട് ധർമ്മദാസ് കൂട്ടുകാർക്ക് ചില ഉപദേശങ്ങൾ നൽകും. ഗുരുവിന്റെ പ്രബോധനങ്ങളെ ഒന്നുകൂടി വിശദീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതിനുശേഷം ചെയ്യേണ്ട ജോലികളെക്കുറിച്ച് പറയും. ഏതെല്ലാം സ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കണം, എങ്ങനെ പ്രസംഗിക്കണം—അങ്ങനെ പല നിർദ്ദേശങ്ങളും.

നന്യായ്ക്കുശേഷവും അവർ ഒരിടത്ത് സമ്മേളിക്കുന്നു. അന്ന് ചെയ്ത ജോലികളെക്കുറിച്ച് ഓരോരുത്തരും വിവരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വീണ്ടും ധർമ്മദാസ് സംസാരിക്കും. പിന്നീട് അവർ കബീറിന്റെ ഗാനങ്ങൾ ആലപിക്കുന്നു.

അന്നും അവർ ധർമ്മദാസിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ സമ്മേളിച്ചിരിക്കുകയാണ്. സായാഹ്നമായി. ധർമ്മദാസ് പറഞ്ഞു:-

“ഗുരുവിന്റെ വാക്കുകൾ നാം ഒരിക്കലും മറക്കരുത്. മതസൗഹൃദമാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യവും മാർഗ്ഗവും. സ്നേഹവും സാഹോദര്യവും നാം ശീലിക്കണം. അവ ജനങ്ങളെ ശീലിപ്പിക്കണം. എല്ലാം അറിഞ്ഞുവെന്നു കരുതി ഒരിക്കലും അഹങ്കരിക്കരുത്. ഗുരുവിന്റെ വാക്കുകൾ ഓർക്കുക.-

പ്രപഞ്ചതാത്സേപ്രഭുതാമിഹൈ

പ്രഭുതാത്സേ പ്രഭു ഭൂരി.

(എളിമകൊണ്ടാണ് ചരാചരങ്ങൾക്ക് പ്രഭുവായുള്ള ഇരശ്ചരനെ ദർശിക്കുന്നത്. പ്രഭുതപം ഭാവിച്ചു നടക്കുന്നവൻ പ്രഭുവിൽ നിന്ന് എത്രയോ അകലെയാണ്.)

മധുരമായി സംസാരിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ജനങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ. അവർക്ക് മനസ്സിലാകുന്ന ഭാഷയിൽ കാര്യങ്ങൾ പറയണം അപ്പോൾ മാത്രമാണ് അവ ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ പതിയുന്നത്.

മധുര വചനമൈ ഷാഷധി

കടുക് വചനമൈ തിർ

നല്ലവാക്കുകൾ ശേഷധത്തിന്റെ ഗുണം ചെയ്യും. പരുഷവാക്കുകൾ ശരംപോലെ നമ്മെ വേദനിപ്പിക്കും.

പിന്നീട് ധർമ്മഭാസ അയാൾ ആദ്യമായി ഗുരുവിനെ സന്ദർശിച്ച നിമിഷത്തെക്കുറിച്ച് അവരോടു പറഞ്ഞു. അയാൾക്ക് ഉണ്ടായ മാനസാന്തരത്തിന്റെ കഥ ആദ്യമായി വെളിപ്പെടുത്തുകയാണ്.

“എനിക്ക് വിദ്യാകാര്യങ്ങളിലൊന്നും ശ്രദ്ധയില്ലാതായി. പാവങ്ങൾക്ക് എന്തു നല്കുവാനും മടിയില്ല. സന്യാസികളോട് സംസാരിക്കുവാൻ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. ഞാൻ വമ്പിച്ച സ്വത്തിന്റെ അവകാശിയാണെന്ന് അച്ഛൻ എന്നോട് പറഞ്ഞു. കൂടുതൽ ചുമതലാബോധം വേണമെന്ന് ഉപദേശിച്ചു. ഒന്നും എനിക്ക് മനസ്സിലായില്ല. ഒന്നുമാത്രമാണ് എന്റെ ചിന്ത-ഇരശ്ചരനെ ദർശിക്കണം. മനസ്സു

അസ്ഥിമയമായി. ഞാൻ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ തേരും അലഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു. ഒരു ഭാഗ്യം മാത്രമാണ് കൈവശമുള്ളത്. അതിൽ പുജയ്ക്കുള്ള ഏതാനും വിഗ്രഹങ്ങളും പൂരാണഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു.

മധുരയിൽ വെച്ചാണ് അത് സംഭവിച്ചത്. ഞാൻ ക്ഷേത്രദർശനം കഴിഞ്ഞ് വരികയായിരുന്നു. വഴിയരികിൽ ഒരു ഫക്കീർ ഞാൻ അടുത്തുചെന്നു. ഒരുവെറും ഫക്കീറല്ല. അദ്ദേഹം എന്റെ കണ്ണുകളിലേയ്ക്കു നോക്കി. മനസ്സിന്റെ ഭാരം നിശ്ശേഷം മാറിത്തീർന്നു അനുഭവപ്പെട്ടു.

അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞു നടന്നു. 'എന്നെ അനുഗമിക്കുക എന്ന് പറയുന്നതുപോലെ തോന്നി. ഞാൻ പിന്നാലെ ചെന്നു. ഞങ്ങൾ നദിതീരത്ത് എത്തി. അദ്ദേഹം മങ്ങറപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

‘മോ കോം കിഹാം ഡുശേ ബന്ദേ

മോതോ തേരേ പാസ് മേ

നാമോ ദേവൽ നാമോ മസ്ജിദ്,

നാ കാബേ കൈലാസ് മേ’

(എന്നെ തിരിഞ്ഞ് അലയുന്നതെന്തിന്? ഞാൻ നിന്നിൽ ഉണ്ടല്ലോ. ഞാൻ അവലത്തിലില്ല. പള്ളിയിലില്ല. എന്നെ കാണുവാൻ കാബായിലും കൈലാസത്തിലും പോകണമെന്നില്ല)

എന്റെ എല്ലാ സംശയങ്ങളും നശിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ ഗുരുവിനെ കണ്ടെത്തി! വിഗ്രഹങ്ങളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും നദിയിലേയ്ക്കു വലിച്ചെറിഞ്ഞു. ഗുരുപാദങ്ങളിൽ നമസ്ക

രിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് സഹോദരന്മാരേ ഞാൻ കബീർ ഭാസിന്റെ ശിഷ്യനായത്.

ഗുരുവിനെ ഒരിക്കൽ നമസ്കരിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രമേ യില്ല. അവിടുത്തെ ഉപദേശങ്ങൾ ഹൃദയത്തിൽ സൂക്ഷിക്കണം. അവിടുന്ന് തന്നതിന്റെ ഇരട്ടി ജനങ്ങൾക്കു നല്കണം. നിരന്തരമായ ഇശ്വരസ്മരണയിൽ മുഴുകണം. അപ്പോൾ നിരന്തരമായ ആനന്ദം അനുഭവിക്കാം. ചിന്നിട് ധർമ്മഭാസ് ഗുരുവിന്റെ കവിത ഉദ്ധരിച്ചു-

‘ഭുഃഖമേം സുമരൺ സബ് കരേം

സുഖ മേം കരേ ന കോയ്

ജോ സുഖ മേം സുമരൺ കരെ

തോ ഭുഃഖ കാഹോ കോ ഹോയ്

(ഭുഃഖങ്ങൾ വരുമ്പോൾ സകലരും ഇശ്വരനെ ഭജിക്കും. സുഖങ്ങൾ അനുഭവിക്കുമ്പോൾ ഇശ്വരനെ സ്മരിക്കുന്നവന് ഒരു നാളും ഭു ഖിക്കേണ്ടി വരികയില്ല.)

അവർ ഭജന ആരംഭിച്ചു. ധർമ്മഭാസ് പാടി. കബീറിന്റെ ഗാനം. ധർമ്മഭാസിന്റെ മധുരശബ്ദം. ശിഷ്യന്മാർ സ്വയം മറന്നുപാടി. “ഹരിജനനി മേം ബാലക തേരാ.”— ഇശ്വരനെ സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് ഭക്തൻ അറിയിക്കുന്നു:— “അങ്ങ് എന്റെ അമ്മയാണ്. മകന്റെ അപരായങ്ങളെ അവിടുന്ന് ക്ഷമിക്കയില്ലേ? എന്തെന്തു കൃസ്തുമതം കാട്ടിയാലും എല്ലാം എന്റെ അമ്മ ക്ഷമിക്കും.”

അവർ പാടി—

“സുത അപരാധം കരെദിൻ കേതേ”

അപ്പാഴാണ് ഒരാൾ കടന്നുവന്നത്. ഗുരുദേവന്റെ ശിഷ്യൻ തന്നെ ‘മലുകാസ്’. അയാൾ ഗുരുവിനോടൊപ്പം മഗഹരിലായിരുന്നു. എന്തു സന്ദേശവുമായാണ് അയാൾ വന്നത്? എല്ലാവരും അയാൾക്കു ചുറ്റും കൂടി. അയാൾ ശബ്ദിക്കുന്നില്ല. കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകുന്നു. അധരങ്ങൾ വിറയ്ക്കുന്നു. എല്ലാവരും മലുകാസിനെ നിർന്നിമേഷമായി നിരീക്ഷിച്ചു. അയാൾ കൈകൾ ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. ഒരു മുഖവുമായും ഇല്ലാതെ പറഞ്ഞു:— “നമ്മുടെ ഗുരുദേവൻ അന്തരിച്ചു.” പിന്നീട് പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.

8 ഒരശരീരി

കാശിയിൽ നിന്ന് ആ ശിഷ്യന്മാർ അപ്പോൾ എത്തിയതേയുള്ളൂ. കബീറിന്റെ മൃതദേഹത്തിന് ചുറ്റും അവർ നിന്നു. അവരുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഗുരുനാഥൻ ഇനിയും ഇല്ല. അവർ കൂട്ടിക്കളഞ്ഞപ്പോലെ കരഞ്ഞു.

ഗുരുദേവന്റെ ഒരു ഗാനശകലം അപ്പോൾ ഓർമ്മ വന്നു.

“ജലംമേ കുംഭം, കുംഭമേജല ധൈ,
ബദ്ധർ ഭിതർ പാനി,
ഛിദ് കുംഭ ജല ജല ഹിസമാനാ
യഥ തഥ കഥോ ഗിയാനി.”

(എങ്ങും നിറഞ്ഞ മഹാസമുദ്രമാണ് ഈശ്വര ചൈതന്യം. അതിനുള്ളിൽ മൂക്കിവച്ചു മൺകൂടമാണ് മനുഷ്യൻ. താല്ക്കാലികമായി ഒരു രൂപം അതിന് ഉണ്ടായി. കുംഭം ഒരിക്കൽ ഉടയും. ഉടഞ്ഞാലെന്ത്? ജലം ജലത്തിൽ ലയിക്കും.)

ഈ ഈശ്വരീകരം മധുരമായി പാടി കേൾപ്പിക്കാൻ ഇനിയും ആരുണ്ട്?

ഇന്നലെവരെ ഏത് എതിർപ്പും നേരിടാനുള്ള ധൈര്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ആരെയും പേടിച്ചിരുന്നില്ല. ഇന്ന് അവർ അനാഥരായിരിക്കുന്നു!

ഇന്നലെ വരെ വാത്സല്യനിധിയായ പിതാവിനെപ്പോലെ അദ്ദേഹം അവരുടെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരെയും അദ്ദേഹം സ്നേഹിക്കാണ്ട് ബന്ധിച്ചു നിർത്തി.

പലസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുവന്നവർ. പല മതങ്ങളിൽ പെട്ടവർ. പല ഭാഷക്കാർ. എല്ലാവരും ഒരേ കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളെപ്പോലെ ജീവിച്ചു.

അദ്ദേഹം തിടുക്കത്തിൽ മഗ്ദഹരിലേയ്ക്കു പോയത് എന്തിനായിരുന്നുവെന്ന് ധർമ്മദാസിന് ഇപ്പോൾ മാത്രമേ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്. മരണത്തിലൂടെയും അദ്ദേഹം അന്ധ വിശ്വാസങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുകയായിരുന്നു.

വാർദ്ധക്യകാലത്ത് എത്രയോ ഹിന്ദുക്കൾ എന്തു താഗവും സഹിച്ച് കാശിയിൽ എത്തുന്നു. അവിടെ മരിക്കുന്നവർക്ക് മോക്ഷം ലഭിക്കുമത്രെ. കശി പുണ്യസ്ഥലമെങ്കിൽ മഗ്ദഹർ പാപികൾക്കുള്ള സ്ഥലമാണ്. അവിടെ മരിക്കാൻ ഇടയോകുന്നവർക്ക് നരകം തീർച്ചയാണത്രെ. മതഭക്തരായ ഹിന്ദുക്കൾ വാർദ്ധക്യകാലത്ത് അവിടം ഉപേക്ഷിച്ചുപോകുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നു.

കബീറിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഇവ രണ്ടും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളായിരുന്നു. തന്റെ മരണവും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളോടുള്ള വെല്ലുവിളി ആയിരിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു.

മുതലേഹം സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള ഒരുക്കമായി. പള്ളിയിൽ ഖബറടക്കണമെന്നാണ് മുസ്ലിങ്ങളുടെ നിശ്ചയം. അവർ മുമ്പോട്ടുവന്നു. 'തൊടരുത്' ഹിന്ദുക്കൾ ഗർജ്ജിച്ചു. മുസ്ലിങ്ങൾ തത്കാലം മാറിനിന്നു.

ഹിന്ദുക്കൾ മുതലേഹം ദഹിപ്പിക്കണമെന്ന് തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. അതിനുശേഷം ഭൗതികാവശിഷ്ടം ഗംഗയിൽ നിമജ്ജനം ചെയ്യണം. അവർ മുമ്പോട്ടുവന്നു.

'തൊടരുത്' മുസ്ലിങ്ങൾ ഗർജ്ജിച്ചു. അവർ മാറിനിന്നിട്ട്, ആവേശഭരിതരായി പറഞ്ഞു.

“ഗുരുനാഥൻ ഹിന്ദുവായിരുന്നു” അതേ ആവേശം മുസ്‌ലിങ്ങളും പങ്കാടിച്ചിട്ടു.

“ഭ്രാന്തു പറയാതെ, അദ്ദേഹം മുസ്‌ലിമായിരുന്നു.”

“ഹിന്ദു ആയിരുന്നുവെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ട്.”

“ഒരു മുസ്‌ലീം മരിച്ചാൽ ഹിന്ദുവായിത്തീരുമോ?”

“ഏതു മുസ്‌ലീമാണ് രാമനാഥം ജപിച്ചിട്ടുള്ളത്?”

“ഏതു ഹിന്ദുവാണ് ‘കാശിവിശ്വനാഥ’ന്റെ മുമ്പിൽ നിന്ന് വിഗ്രഹാരാധനയെ എതിർത്തിട്ടുള്ളത്?”

“എന്തുവേണമെന്ന് ഞങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചുകഴിഞ്ഞു.”

“ആരുടെ തീരുമാനമാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നതെന്ന് കാണട്ടെ.”

“ഗുരുദേവന്റെ മൃതദേഹം ഞങ്ങൾ ദഹിപ്പിക്കും.”

“കബറിന്റെ മൃതദേഹം ഞങ്ങൾ പള്ളിയിൽ അടക്കം ചെയ്യും.”

“മാറിനിലംകുവിൻ.”

“മാറിനിലംകുവിൻ.”

അവർ മൃതദേഹത്തിന്റെ ഇരുവശവുംനിന്ന് ആക്രോശിച്ചു. ശകാരവർഷം തുടങ്ങി. വെല്ലുവിളികൾ ഉയർന്നു. ഉന്തും തള്ളും ഉണ്ടായി. ചില കൈകളിൽ ആയുധങ്ങൾ തിളങ്ങുന്നുണ്ട്. രക്തച്ചൊരിച്ചിലിൽ എത്തുമെന്ന് തോന്നിപ്പോയി.

“തമ്മിലടിക്കരുത്. ചരമാവരണം നീക്കുവിൻ.” ഗുരുദേവന്റെ ശബ്ദം! ഒരശരീരി! അവർക്ക് പരിചിതമായ, സ്നേഹംനിറഞ്ഞ, അതേ ശബ്ദം! “എന്റെ കുട്ടികളേ നിങ്ങൾ തമ്മിലടിക്കരുത്.” ഗുരുദേവൻതന്നെയാണ് അത് പറയുന്നത്.

അവർ ചരമാവരണം നീക്കി. എന്തൊരത്ഭുതം! മൃത
ദേഹം ഇല്ല!

അവിടെ ഒരു പൂമാലയുണ്ട്! അവരെ നേക്കി പൊട്ടി
ച്ചിരിക്കുന്ന പനിനീർപൂക്കൾ!

അവർ ആയുധങ്ങൾ വലിച്ചെറിഞ്ഞു. പരസ്പരം
ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു.

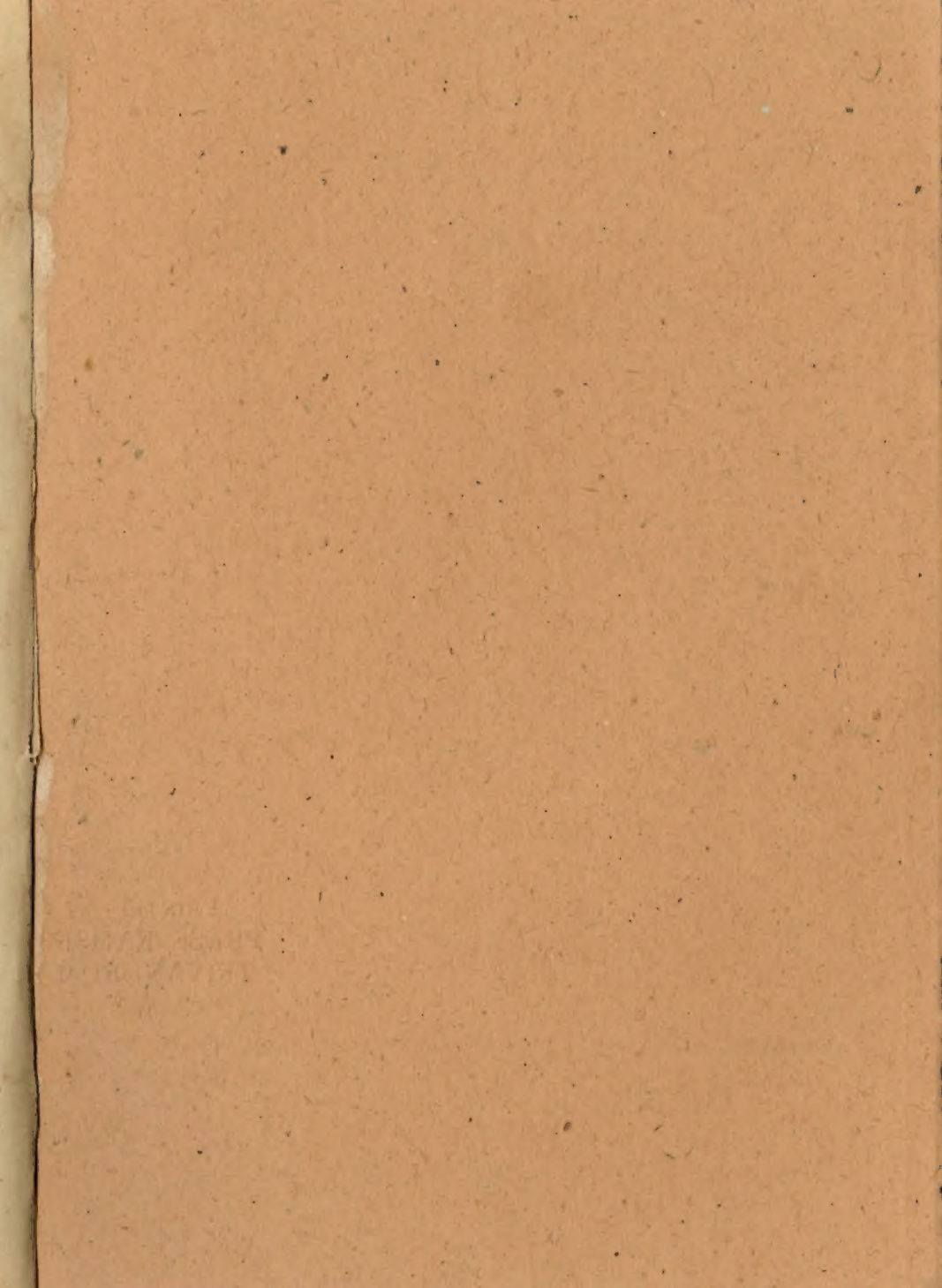
എങ്കിലും ആ മാല അവർ പങ്കുവെച്ചു. അതിനി
പ്പോൾ പ്രയാസം ഉണ്ടായില്ല. പകുതി ഫിന്റുക്കൾ എടു
ത്തു. പകുതി മുസ്ലീങ്ങൾക്കും ലഭിച്ചു.

ഫിന്റുക്കൾ അവരുടെ വിഹിതം മതാചാരം അനുസ
രിച്ച് ഭരിച്ചിട്ടു. ഭൂതികാവശിഷ്ടം അവർ കാശിയി
ലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി. അത് ഗംഗയിൽ നിമജ്ജനം
ചെയ്തു.

മുസ്ലീങ്ങളുടെ ഭാഹരി മഗഹറിലെ പള്ളിയിൽ
അടക്കം ചെയ്തു. അവരും സംതൃപ്തരായി.

ഇന്നും ഒരശരീരി കേൾക്കാം—“തമ്മിലടിക്കരുത്. നാമെ
ല്ലാം സഹോദരന്മാരാണ്.”

രണ്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ കബീർ വിലാപനയ്ക്കുള്ള
വസ്തുത വ്യക്തമാക്കുന്നതായ പുതപ്പിച്ചതായ കഥ മറ്റൊരു
രീതിയിലും പറയാറുണ്ട്. ഒരു മുസ്ലീം ഫക്കീറിന് അത്
കൊടുത്തുവെത്ര. തത്സമയം കബീറിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഭക്ഷണം
വശുത്തിന് വളരെ സാധനങ്ങൾ ആരോ കൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു
വെന്നും അയാൾ ഉടൻതന്നെ അപ്രത്യക്ഷനായെന്നും പറയപ്പെ
ടുന്നു. ഇതാണ് മഹാകവി ഉള്ളൂർ കപീരദാസ് എന്ന കവിത
യിൽ വിവരിക്കുന്ന കഥ. കബീറിനെ മഹാകവി കപീരദാസ്
എന്ന് മാറിയിരിക്കുന്നു.

6800

PRINTED AT
PRESS. RAMSES,
TRIVANDRUM.